ROK XXXIII. NUMER 4.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO LWOWSKIEGO

Lwów, dnia 15 marca 1929

TREŚĆ:

1.

Święto Pieśni.

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. z dnia 4 marca 1929 r. Nr. O—402/29 do rad szkolnych powiatowych (miejskiej we Lwowie) oraz dyrekcyj i kierownictw seminarjów nauczycielskich państwowych i prywatnych.

Nawiązując do okólnika Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 22 stycznia 1926 L:22800/25, ogłoszonego w Dz Urz. Min. WR. i OP. z r. 1926 Nr. 4, poz. 28 *), polecam urządzić w bieżącym roku szkolnym „Święto Pieśni“ w sposób podobny, jak to miało miejsce w latach ubiegłych.

Z nadesłanych sprawozdań stwierdziłem, że święto to weszło już w swoją tradycję, odbywa się wszędzie poważnie i uroczyście oraz wywołuje dobre i miłe wrażenie nietylko u dziatwy szkolnej, lecz także u ludności która coraz chętniej i liczniej bierze udział w uroczystościach szkolnych Przyczynia się ono w wysokim stopniu do zbliżenia domu rodzicielskiego do szkoły oraz wskazuje na wzrastające coraz bardziej zaufanie rodziców do nauczycielstwa i wpływa w ten sposób korzystnie na działalność wychowawczą szkoły.

Ponieważ, jak wynika ze sprawozdań, pogoda w drugiej połowie czerwca rzadko pozwala na urządzenie święta na wolnem powietrzu, zarządzam, ażeby w bieżącym roku szkolnym odbyło się „Święto Pieśni“ w czasie od połowy maja do połowy czerwca, a tylko w wyjątkowych wypadkach w drugiej połowie miesiąca czerwca. Przesunięcie tego rodzaju jest wskazane także i z tego względu, że zajęcia, złączone z zakończeniem roku szkolnego, w pracy nad przygotowaniem święta stanowią pewną przeszkodę.

„Święto Pieśni“ zaś powinno być urządzone nie w sali szkolnej, lecz tylko na wolnej przestrzeni, w ogrodzie, w lesie lub na łące, i mieć cechę swobodnej majówki.

Pragnę, ażeby tegoroczne „Święto Pieśni“ wypadło jeszcze uroczyściej, niż w latach ubiegłych i przybrało charakter radosnego „Święta Wiosny“ nietylko dla szkoły, ale także dla ludności.

PP. Inspektorowie Szkolni zechcą tedy postarać się, ażeby w przygotowaniu tego święta wzięły udział nietylko sfery nauczycielskie, ale ażeby całą akcję poparły również komitety obywatelskie, instytucje oraz osoby prywatne, umiejące ocenić należycie wychowawcze znaczenie kultu pieśni.

Do urządzenia „Święta Pieśni“ nadawać się będzie wobec tego najlepiej niedziela lub inny dzień świąteczny.

W święcie winna wziąć udział dziatwa szkół powszechnych, zaś w miastach, gdzie istnieją zakłady kształcenia nauczycieli, także młodzież tych zakładów wspólnie z dziatwą szkół powszechnych.

Młodzież kursów najwyższych oczywiście w porozumieniu się z dyrekcjami zakładów, można nawet wciągnąć do pracy w przygotowaniu święta, ażeby mogła zapoznać się już teraz praktycznie ze sposobem urządzania tego rodzaju obchodów.

Tam, gdzie istnieją orkiestry uczniowskie, winny się one swemi produkcjami przyczynić również do urozmaicenia programu.

---

*) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1926 r., str. 122.

PP. Dyrektorowie (Kierownicy) zakładów kształcenia nauczycieli powinni w sprawie przygotowania „Święta Pieśni“ wejść czemprędzej w porozumienie z PP. Inspektorami szkolnymi i odwrotnie.

Na program uroczystości winny się złożyć — obok wymienionych poniżej pieśni — także gry i zabawy, gimnastyka rytmiczna, pochód możliwie barwny, ewentualnie przedstawienia sceniczne i t. p.

W szkołach powszechnych należy wyuczyć poprawnie ze zbiorku: Lirenka, część III (Państw. Wydawnictwo Książek Szkolnych we Lwowie, ul. Kurkowa 21 — cena 80 gr), następujących pieśni:

1) Marsz dzieci polskich — str. 9. 2) Dalej wraz, piękny czas — str. 12. 3) Za chlebem — str. 37. 4) Maj-kanon dwugłosowy — str. 51. 5) Na polu — str. 21 (poddać w tonacji C-dur),

oraz powtórzyć z repertuaru roku ubiegłego: 1) Wianek — str. 16. 2) Na służbie — str. 26. 3) Jeszcze Polska nie zginęła — str. 4.

W szkołach, w których pobiera naukę także dziatwa narodowości ruskiej, należy obok wymienionych wyżej pieśni polskich wyuczyć kilku pieśni ze zbiorku Fil. Kołessy p. t. „Śpiwajmo“ (Państw. Wyd. Książek Szkoln. we Lwowie — cena 50 gr).

Pieśni powyższe mają być trwałym repertuarem szkół powszechnych, wykonania ich będą zatem wymagać PP. Inspektorowie i Wizytatorowie.

Tam, gdzie pozwala na to odległość i rozmieszczenie gmin, dobrze będzie podzielić powiat na rejony i połączyć poszczególne szkoły w grupy.

Dla każdego rejonu należy w takim razie wyznaczyć wspólnego dyrygenta, którego obowiązkiem będzie skontrolować repertuar piśmienny, wyuczony w szkole, a następnie pokierować jego wykonaniem w dniu święta.

PP. Inspektorowie szkolni zakupią z funduszu grzywien szkolnych potrzebną ilość śpiewników jako podręczników szkolnych i rozdadzą je bezpłatnie między ubogą dziatwę szkolną.

Zakłady kształcenia nauczycieli powinny przygotować ze zbiorku, obejmującego 25 pieśni (Państw. Wyd. Ks. Szk. — cena 1.40 zł) następujących pieśni: 1. Bezdomny — str. 73. 2. Wieczorny dzwon — str. 75. 3. Bodaj to złote wieki — str. 26. 4. Pieśń o domu — str. 33.

oraz powtórzyć ze zbiorku „Pięciu pieśni“ (Państw. Wyd. Ks. Szk. — cena 5 gr); 1. Leć pieśni w dal (Hasło), F. Szopskiego i 2. Krakowiak, St Kazury.

W wykonaniu wszystkich pieśni winna wziąć udział cała młodzież zakładu, a nie tylko chór międzyklasowy.

O wykonaniu „Święta Pieśni“ złożą PP. Dyrektorowie (Kierownicy) i Inspektorowie Szkolni wyczerpujące sprawozdanie najpóźniej do końca lipca b. r.

PP. Inspektorowie dołączą do sprawozdania alfabetyczny wykaz szkół powiatu, zaznaczając przy każdej szkole, kiedy i gdzie odbyło się „Święto Pieśni“ oraz wymieniając tych nauczycieli, którzy się w przygotowaniu uroczystości specjalnie zasłużyli.

Przedkładania Kuratorjum oryginalnych sprawozdań poszczególnych szkół powszechnych, jak to czyniły niektóre rady szkolne powiatowe w latach ubiegłych, należy w przyszłości zaniechać.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Ign. Pytlakowski* wr.

2.

Noszenie książek i zeszytów w tornistrach.

Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 17 listopada 1928 r. Nr. O. H. fiz. 1029/28 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 13, poz. 216).

Obserwacje nad dziatwą szkolną wykazały, że noszenie książek i zeszytów w teczkach, w paskach, pod pachą, przynosi szkodę organizmowi dziecka, gdyż, zwłaszcza przy większym ciężarze książek i przy noszeniu jednostronnem, sprzyja chorobliwemu skrzywieniu kręgosłupa, poza tem zajęcie w tych razach rąk tamuje swobodę ruchów np. przy wchodzeniu do tramwaju, do wagonu, w razie poślizgnięcia się, a podczas mrozów ręce w tych przypadkach łatwo ulegają odmrożeniu.

Wobec tego polecam przedsięwzięcie wszelkich środków, by dziatwa nie potrzebowała nosić z domu do szkoły i zpowrotem zbyt dużej liczby książek i zeszytów, by, o ile to okaże się możliwem, część pomocy naukowych, zbędnych w domu, pozostawała w klasie w zamykanych szafach (w budynkach murowanych można do tego wykorzystać specjalne wgłębienia w ścianach, zamykane jak szafy).

Co się tyczy sposobu noszenia książek i zeszytów, to nauczyciele na konferencjach rodzicielskich powinni uświadamiać opiekę domową o szkodliwościach, płynących dla zdrowia dziatwy wskutek niewłaściwego noszenia książek i zeszytów i zalecać, by zaopatrywała dzieci w tornistry (z grubej tektury, ceraty, skóry i t. p.). Przy zalecaniu tego sposobu noszenia książek podnieść należy, że noszenie tornistra ew. plecaka sprzyja równomiernemu obciążeniu kręgosłupa i czynności jego mięśni wyprostnych, ułatwia zachowanie prawidłowej postawy, umożliwia swobodne używanie rąk, a w razie zbyt niskiej ciepłoty powietrza pozwala na zabezpieczenie ich od odmrożenia.

Zechcą kuratorowie podać powyższe zalecenie do wiadomości dyrekcyj i kierowników szkół, pp. inspektorów szkolnych oraz ogółu nauczycielstwa, zaznaczając, iż noszenie tornistrów powinno dotyczyć głównie dziatwy szkół powszechnych oraz gimnazjum niższego.

Za Ministra W. R. i O. P.: (—) *Sł. Czerwiński*, Podsekretarz Stanu.

3.

Prawidłowa linjatura w zeszytach szkolnych.

Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 13 września 1928 r. Nr. I—13303/28. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 11, poz. 186).

We wskazówkach metodycznych, dołączonych do programu nauczania języka polskiego w gimnazjum niższem, zwrócono uwagę na obowiązek przestrzegania, aby dzieci przy pisaniu używały zeszytów o właściwej linjaturze. Dokładne oznaczenie prawidłowej linjatury zamieszczone jest we wskazówkach do nauki pisania przy programie nauczania języka polskiego w siedmioklasowych szkołach powszechnych.

Ponieważ jednak zdarzają się liczne wypadki, że młodzież szkolna nabywa zeszyty o linjaturze szkodliwej dla oczu, a mianowicie zeszyty z linjami pomocniczemi prostopadłemi, a nawet skośnemi, Ministerstwo

przypomina, że jest obowiązkiem nauczycielstwa pouczenie dzieci, że używanie takich zeszytów jest dla jej zdrowia szkodliwe. Jest rzeczą oczywiście zupełnie niedopuszczalną, aby tego rodzaju zeszyty były używane jako zeszyty do prac szkolnych.

Przy wizytowaniu szkół i klas należy tę sprawę również uwzględniać.

Za Ministra W. R. i O. P.: (—) *Sł. Czerwiński*, Podsekretarz Stanu.

4.

Pomoce naukowe.

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. z dnia 31 stycznia 1929 r. Nr. O—64/29 do dyrekcyj państwowych gimnazjów, seminarjów, kursów naucz., szkół zawodowych oraz rad szkolnych powiatowych (miejskiej we Lwowie).

Kuratorjum zwraca uwagę, że w celu popierania przemysłu krajowego szkoły państwowe powinny przedewszystkiem czynić zakupy w polskich wytwórniach.

Przy zakupywaniu pomocy i środków naukowych w innych firmach należy szczególniejszą uwagę zwrócić na to (o ile zachodzi konieczność zakupu przedmiotów w takiej firmie), aby kupować tylko te pomoce naukowe, które zostały uznane przez Ministerstwo WR. i OP. za dozwolone do użytku szkolnego.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Ign. Pytlakowski* wr.

5.

Wykaz szkół, w których nauka uprawnia do zwrotu opłat szkolnych w roku szkolnym 1928/29.

Rozp. Min. W. R. i O. P. z dnia 22 stycznia 1929 r., Nr. I. Prez. 70/29.

Nr. O-231/29. Powołując się na punkt 1. okólnika P. Prezesa Rady Min. z dnia 4 września 1925 r. Nr. 95/14604, Ministerstwo W. R. i O. P. podaje do wiadomości nowy zmieniony i uzupełniony wykaz szkół prywatnych, w których nauka uprawnia w roku szkolnym 1928/29 do zwrotu opłaty szkolnej w myśl ustępu trzeciego, artykułu 10, ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) względnie art. 6, § 1 ,ustawy z dnia 5-go grudnia 1923 r. o uposażeniu sędziów w sądownictwie powszechnem i administracyjnem, oraz prokuratorów (Dz. U. R. P. Nr. 134, poz. 1107).

Wykaz ten, dołączony do niniejszego okólnika, obowiązuje na rok szkolny 1928/29 z tem zastrzeżeniem, że w szkołach handlowych uprawnienie do zwrotu opłat szkolnych nie odnosi się do klas przygotowawczych.

Zarazem Ministerstwo W. R. i O. P. unieważnia wykaz, dołączony do okólnika z dnia 8 sierpnia 1928 r. Nr. O. Prez. 4655/28, ogłoszony w „Monitorze Polskim" z dnia 31 sierpnia 1928 r. Nr. 200, poz. 466, jak również zmiany i uzupełnienia wykazu tego, podane do wiadomości okólnikiem z dnia 2 listopada 1928 r. Nr. O. Prez. 6438/28. [1])

Minister W. R. i O. P.: (—) *Świtalski.*

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1928 r., str. 346 i 539.

Szkoły średnie ogólnokształcące.

Województwo lwowskie.

Bąkowice (pod Chyrowem) — 1) Gimnazjum Męskie O. O. Jezuitów.

Borysław-Tustanowice — 2) Gimnazjum Humanist. Koedukacyj. T-wa „Prywatne Polskie Gimnazjum Realne dla Borysławia i Tustanowic“ Sp. z ogr. odp. w Borysławiu.

Drohobycz — 3) Gimnazjum Żeńskie T-wa I Prywatn. Żeńskiego Gimn. 4) Gimnazjum Koeduk. z r. j. n. U. T. P.

Jarosław — 5) Gimnazjum Żeńsk. im. J. Słowackiego T-wa Prywatnego Realnego Gimnazjum Żeńskiego. 6) Gimnazjum Żeńskie Konwentu SS. Niepokalanek.

Kolbuszowa — 7) Gimnazjum Koeduk. T-wa Szkoły Gimnazjalnej Męskiej.

Lwów — 8) Gimnazjum Żeńskie Konwentu S. S. Sercanek. 9) Gimnazjum Żeńskie im. J. Słowackiego T-wa Prywat Gimn. Żeńskiego. 10) Gimnazjum Żeńskie Zgromadzenia S. S. Urszulanek. 11) Gimnazjum Żeńskie im. Adama Mickiewicza Olgi z Filipich Żychowiczowej. 12) Liceum Żeńskie im. A. Mickiewicza Olgi z Filipich Żychowiczowej. 13) Gimnazjum żeńskie z r. j. n. S. S. Bazyljanek. 14) Gimnazjum Żeńskie im. Zofji Strzałkowskiej Spadkobierców Z. Strzałkowskiej. 15) Gimnazjum Żeńskie S. S. de Notre Dame. 16) Gimnazjum Żeńskie Józefy Goldblatt-Kamerlingowej (Oddziały żeńskie). 17) Gimnazjum Żeńskie Zgromadzenia S. S. Najśw. Rodziny z Nazaretu. 18) Gimnazjum Żeńskie Żydowskiego T-wa Szkoły Ludowej i Średniej. 19) Gimnazjum Żeńskie Dr. Adeli Karp-Fuchsowej (Oddziały żeńskie). 20) Gimnazjum Koeduk. z n. j. n. Ewangelickiej Gminy Wyznaniowej (Oddziały żeńskie).

Przemyśl — 21) Gimnazjum Żeńskie z r. j. n. Ukraińskiego Instytutu dla Dziewcząt. 22) Gimnazjum Żeńskie Konwentu P. P. Benedyktynek. 23) Gimnazjum Żeńskie im. Marji Konopnickiej Anny Kleczyńskiej.

Rzeszów — 24) Gimnazjum Żeńskie T-wa Prywat. Gimn. Żeńskiego.

Sambor — 25) Gimnazjum Żeńskie im. Marji Konopnickiej T-wa Prywat. Żeńskiego Gimn. im. M. Konopnickiej.

Województwo stanisławowskie.

Dolina — 1) Gimnazjum Koeduk. im. Zygmunta Krasińskiego T-wa Szkoły Średniej.

Horodenka — 2) Polskie Gimn. Koeduk. Polskiego T-wa Szk. Średniej. 3) Gimnazjum Koeduk. z r. j. n. im. T. Szewczenki U. T. P.

Kałusz — 4) Miejskie Gimnazjum Koedukacyjne.

Kołomyja — 5) Gimnazjum Żeńskie Zgromadzenia S. S. Urszulanek. 6) Gimnazjum Żeńskie z r. j. n. U. T. P.

Rohatyn	7) Gimnazjum Żeńskie Koeduk. z r. j. n. U. T. P.
Stanisławów	8) Gimnazjum Żeńskie Zgromadzenia S. S. Urszulanek. 9) Polskie Gimnazjum Żeńskie im. M. Orzeszkowej T-wa Polskiego Prywatn. Gimn. Żeńskiego. 10) Gimnazjum Żeńskie z r. j. n. U. T. P. 11) Gimnazjum Koeduk. Żydowskiego T-wa Szkoły Ludowej i Średniej (Oddziały żeńskie). 12) Gimnazjum Koedukacyjne z n. j. n. Ewangelickiej Gminy Wyznaniowej.
Stryj	13) Gimnazjum Żeńskie Towarzystwa Prywatnego Żeńskiego Gimnazjum. 14) Gimnazjum Żeńskie Zgromadzenia S. S. Najświętszej Rodziny z Nazaretu.
Turka	15) Gimnazjum Koedukacyjne im. Marszałka Józefa Piłsudskiego T-wa Prywatnego Gimnazjum Polskiego.

Województwo tarnopolskie.

Borszczów	1. Gimnazjum Koeduk. T-wa Szkoły Średniej.
Czortków	2) Gimnazjum Koeduk. z r. j. n. im. M. Szaszkiewicza U. T. P.
Przemyślany	3) Polskie Gimnazjum Koeduk. im. Król. Jadwigi T-wa Miejskiego Polskiego Gimn. im. Król. Jadwigi.
Radziechów	4) Gimnazjum Koeduk. im. Marszałka Badeniego T-wa Prywat. Gimn. im. Marszałka Badeniego.
Tarnopol	5) Gimnazjum Żeńskie im. M. Konopnickiej, Zofji Lenkiewiczowej. 6) Gimnazjum Żeńskie z r. j. n. U. T. P.
Złoczów	7) Gimnazjum Koeduk. z r. j. n. U. T. P.

II. Zakłady kształcenia nauczycieli.

Województwo lwowskie.

Cieszanów	1) Seminarjum Naucz. Koeduk. im. Stanisława Sobińskiego.
Drohobycz	2) Seminarjum Naucz. Żeńskie Koła Stow. Chrz. Narod. Naucz. Szkół Powszechnych.
Jarosław	3) Seminarjum Naucz. Żeńskie im. Emilji Plater.
Jaworów	4) Seminarjum Nauez. Żeńskie S. S. Bazyljanek.
Krosno	5) Seminarjum Naucz. Żeńskie T-wa Pryw. Semin. Naucz.
Lwów	6) Seminarjum Naucz. Żeńskie im. Zofji Strzałkowskiej. 7) Seminarjum Naucz. Żeńskie Anny Rychnowskiej. 8) Seminarjum Naucz. Żeńskie S. S. Nazaretanek. 9) Seminarjum Naucz. Żeńskie im. św. Józefata (S. S. Bazyljanek). 10) Seminarjum Naucz. Żeń. im. T .Szewczenki. 11) Seminarjum Nauczycielskie im. St. Wyspiańskiego (czasowo koeduk.).
Łańcut	12) Seminarjum Nauczycielskie Żeńskie S. S. Boromeuszek.
Przemyśl	13) Seminarjum Naucz. Żeńskie P. P. Benedyktynek. 14) Seminarjum Nauczycielskie Męskie Koła Stow. Chrz. Narod. Naucz. Szkół Powszechnych.

Rzeszów	15) Seminarjum Nauczycielskie Żeńskie T-wa Pryw. Seminarjum Naucz.
Sambor	16) Seminarjum Nauczycielskie Żeńskie im. Adama Asnyka Koła Stow. Chrz. Narod. Naucz. Szkół Pow. 17) Seminarjum Nauczycielskie Żeńskie Koła U. T. P.
Sanok	18) Seminarjum Nauczycielskie Żeńskie Miejskie.
Sokal	19) Seminarjum Nauczycielskie Żeńskie Miejskie.
Tarnobrzeg	20) Seminarjum Nauczycielskie Żeńskie im. St. Jachowicza.
Żółkiew	21) Seminarjum Nauczycielskie Żeńskie S. S. Felicjanek.

Województwo stanisławowskie.

Kołomyja	1) Seminarjum Naucz. Żeńskie U. T. P.
Stanisławów	2) Seminarjum Naucz. Żeńskie im. M. Konopnickiej. 3) Seminarjum Naucz. Żeńskie S. S. Bazyljanek.
Stryj	4) Seminarjum Naucz. Żeńskie Miejskie. 5) Seminarjum Naucz. Żeńskie U. T. P.

Województwo tarnopolskie.

Brody	1) Seminarjum Naucz. Żeńskie T-wa Pryw. Semin. Naucz.
Czortków	2) Seminarjum Naucz. Żeńskie im. M. Konopnickiej.
Tarnopol	3) Seminarjum Naucz. Żeńskie Komitetu Obywatelskiego.
Złoczów	4) Seminarjum Naucz. Żeńskie im. M. Konopnickiej T. S. L.

III. Szkoły zawodowe.

Województwo lwowskie.

Borysław	1) Szkoła Zawodowa Żeńska T. S. L.
Chodorów	2) Średnia Szkoła Zawodowa Żeńska T-wa Zakł. Nauk. im. Grottgera.
Drohobycz	3) Średnia Szkoła Techniczna. 4) 3 kl. Koedukacyjna Szkoła Handl. T. S. H. 5) Szkoła Zawodowa Żeńska im. E. Orzeszkowej T-wa Średniej Szkoły Zawodowej.
Fredrowo	6) 2 letn. Kursy Prakt. Ogrodn. T-wa Gosp. we Lwowie.
Jarosław	7) Szkoła Zawodowa Żeńska T. S. H. 8) 4-letnia Koeduk. Szkoła Handlowa T. S. H.
Jazłowiec	9) Seminarjum Gospodarcze S. S. Niepok. Pocz. N. M. P.
Lwów	10) Szkoła Rzem. Przem. im. Korkisa we Lwowie. 11) 3-kl. Koeduk. Szkoła Handlowa T. S. H. 12) 3-kl. Koedukacyjna Szkoła Handlowa Żyd. Ta S. H. 13) 3-kl. Koed. Szkoła Handlowa T-wa „Proświta“. 14) Jednoroczna Szkoła Przyspos. Kupieckiego T. S. H. 15) Jednoroczna Szk. Przyspos. Kupiec. M. Christofa. 16) Liceum Handlowe Tow. Liceum Handlowego we Lwowie. 17) Jednoroczna Szk. Przyspos. Kupiec. Z. Olszewskiego. 18) Szkoła Zawod. Żeńska T-wa Warszt. Rękodzieln.

	dla Dziewcząt Żydowskich. 19) Szk. Zawod. Żeńska im. św. Teresy S. S. Opatrzności.
Miejsce Piastowe	20) Szkoła Rzemiosł T-wa „Powściągliwość i Praca“.
Przemyśl	21) Szkoła Zawodowa Żeńska T. S. L. 21) Szkoła Zawodowa Żeńska T-wa Warszt. Rękodz. dla Dziewcząt Żydowskich. 23) Koedukacyjne Liceum Handlowe T. S. H. w Przemyślu.
Rawa Ruska	24) Szkoła Zawodowa Żeńska T. S. L.
Rozwadów	25) 3-kl. Koeduk. Szkoła Handlowa Tow. Szkół Zawod.
Rzeszów	26) 3-kl. Koeduk. Szkoła Handlowa T. S. H. 27) Szkoła Przemysł. Żeńska T. S. L.
Sambor	28) 3-kl. Koeduk. Szkoła Handlowa T. S. H. 29) 3-kl. Koeduk. Szkoła Handlowa im. Gotthelfa. 30) Szkoła Zawod. Żeńska im. St. Sobińskiego. 31) Szkoła Zawod. Żeńska dla Dziewcząt żyd. fundacji im. Gotthelfa.
Sanok	32) 3-kl. Koeduk. Szkoła Handlowa Zw. N. S. P.
Snopków	33) Główna Szkoła Gospodarcza Żeńska.
Żółkiew	34) Szkoła Zawod. Żeńska T-wa Ochrony Dzieci i Młodzieży Żydowskiej.

Województwo stanisławowskie.

Kołomyja	1) 3-kl. Koeduk. Szkoła Handlowa T. S. H. 2) Szkoła Zawodowa Żeńska S. S. Urszulanek.
Stanisławów	3) Szkoła Przemysł. Żeńska T-wa Szkoły Przem. Żeńsk. 4) Szkoła Zawodowa Żeńska T-wa Szerzenia Ośw. Zawodowej wśród Żydów. 5) 3-kl. Żeńska Szkoła Handlowa T. S. H.
Stryj	6) 3-kl. Koeduk. Szkoła Handl. Fr. Swiderskiego. 7) Szkoła Rzem. Przem. T-wa Warszt. Rękodzielniczych dla Młodzieży Żydowskiej.

Województwo tarnopolskie.

Brody	1) Prywatna Szkoła Przyspos. Kupieckiego D. Loewina
Brzeżany	2) Szkoła Przemysłu Drzewnego Tow. Szkoły.
Czortków	3) Szkoła Zawodowa Żeńska.
Tarnopol	4) 3-kl. Koeduk. Szkoła Handlowa T. S. L.
Złoczów	5) 3-kl. Koeduk. Szkoła Handlowa T. S. L.

IV. Szkoły artystyczne.

Województwo lwowskie.

Lwów	1) Konserwatorjum Polskiego T-wa Muzycznego, Chorążczyzny 7. 2) Lwowski Instytut Muzyczny, Sobieskiego 4. 3) Instytut Muzyczny im. Łysenki, Szaszkiewicza 5. 4) Szkoła Muzyczna im. Ignacego Paderewskiego, Miłkowskiego 11. 5) Szkoła Muzyczna Sabiny Kasparek, Kochanowskiego 4. 6) Instytut Muzyczny Malwiny Reysówny, ul. 29. Listopada 70.
Drohobycz	7) Filja Instytutu Muzycznego im. Łysenki, Rynek 6.
Przemyśl	8) Filja Instytutu Muzycznego im. Łysenki, Tatarska 4.

Województwo stanisławowskie.

Stryj	1) Filja Instytutu Muzyczn. im. Łysenki, Trybunalska 13
Stanisławów	2) Konserwatorjum T-wa Muzycznego im. Moniuszki pl. Mickiewicza. 3) Filja Instytutu Muzycznego im. Łysenki, ul. Gołuchowskiego.
Kołomyja	4) Filja Lwowskiego Instytutu Muzycznego Kościuszki 25.

6.

Świadectwa i druki szkolne.

Dodatkowy wykaz i cennik świadectw szkolnych, drukowanych w Drukarni Państwowej, według wzorów, ustalonych przez Ministerstwo W. R. i O. P. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 10, poz. 173 i Nr. 13, poz. 218 z 1928 r).

Nawiązując do wykazu świadectw i druków szkolnych, ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 29 lutego 1928 r. Nr. 2 (195) poz. 41 *), Ministerstwo ogłasza następujący dodatkowy wykaz i cennik świadectw szkolnych:

I. Szkoły powszechne.

1) Świadectwa z ukończenia szkoły:

6 — 7 klasowej, tekst polsko-ruski,	signum P. R. 4	Cena sprzedażna oznaczona na blankiecie zł 0·1
3, 4 i 5 klasowej, tekst polsko-ruski,	signum P. R. 5	
2 klasowej, tekst polsko-ruski,	signum P. R. 6	
1 klasowej, tekst polsko-ruski,	signum P. R. 7	
6 — 7 klasowej, tekst polsko-niemiecki,	signum P. N. 4	
3, 4 i 5 klasowej, tekst polsko-niemiecki,	signum P. N. 5	
2 klasowej, tekst polsko-niemiecki,	signum P. N. 6	
1 klasowej, tekst polsko-niemiecki,	signum P. N. 7	

2) Świadectwa szkolne szkoły:

6 — 7 klasowej, tekst polsko-ruski,	signum P. R. 1	Cena sprzedażna oznaczona na blankiecie zł 0·1
3, 4 i 5 klasowej, tekst polsko-ruski,	signum P. R. 2	
1 i 2 klasowej, tekst polsko-ruski,	signum P. R. 3	
6 — 7 klasowej, tekst polsko-niemiecki,	signum P. N. 1	
3, 4 i 5 klasowej, tekst polsko-niemiecki,	signum P. N. 2	
1 i 2 klasowej, tekst polsko-niemiecki,	signum P. N. 3	

3) Świadectwa szkolne półroczne szkoły:

6 — 7 klasowej, tekst polski,	signum P. 1-a	Cena sprzedażna oznaczona na blankiecie zł 0·1
3, 4 i 5 klasowej, tekst polski,	signum P. 2-a	
1 i 2 klasowej, tekst polski,	signum P. 3-a	

4) Świadectwa egzaminu nadzwyczajnego (pełnego): tekst polski, signum P. 8, cena sprzedażna oznaczona na blankiecie zł 0.24.

---

*) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1928 r., str. 176 — 180.

5) Świadectwa egzaminu nadzwyczajnego (uzupełniającego): tekst polski, signum P. 9, cena sprzedażna oznaczona na blankiecie zł 0.24.

II. Zakłady kształcenia nauczycieli.

Kursy nauczycielskie.

1) Świadectwa ukończenia Kursów Naucz., oryginały, tekst polski, signum K. U. cena bez kosztów przesyłki zł 0.26.

odpisy, tekst polski, signum K. U. cena bez kosztów przesyłki zł 0.07.

2) Świadectwa z państw. Wyższego Kursu Naucz., tekst polski, signum K. W. cena sprzedażna oznaczona na blankietach zł 0.25.

Wyższy Kurs Nauczycielski.

1) Deklaracja o przyjęcie, signum W. K. N. Deklaracja, cena księgarska oznaczona na blankiecie, zł 0.10.

2) Zaświadczenie przyjęcia, signum W. K. N. Zaświadczenie przyjęcia, cena księgarska oznaczona na blankiecie, zł 0.10.

3) Świadectwo z egzaminu uzupełn., signum W. K. N. Egz. uzupełniający, cena księgarska oznaczona na blankiecie, zł 0.60.

4) Świadectwo dla płatnie urlopowanych, signum W. K. N. Świadectwa dla płatnie urlopow., cena księgarska oznaczona na blankiecie, zł 0.24.

5) Świadectwo dla bezpłatnie urlopowanych, signum W. K. N. Świadectwa dla bezpłatnie urlopow., cena księgarska oznaczona na blankiecie, zł 0.60.

6) Świadectwo dla eksternów, signum W. K. N. Świadectwa dla eksternów, cena księgarska oznaczona na blankiecie, zł 0.20.

7) Protokół egzaminu, signum W. K. N. Protokół, cena księgarska oznaczona na blankiecie, zł 0.20.

8) Zaświadczenie tymczasowe, signum W. K. N. Zaświadczenia tymczasowe, cena księgarska oznaczona na blankiecie, zł 0.24.

III. Gimnazja.

1) Świadectwa szkolne dla uczniów państw. prawosławnych sem. duch., tekst polski, signum P. P. S. D., cena sprzedażna oznaczona na blankiecie zł 0.24.

2) Świadectwa dojrzałości dla abiturjentów państw. prawosł. sem. duch., oryginały, tekst polski, signum S. III, cena bez kosztów przesyłki, zł 0.26.

odpisy, tekst polski, signum S. III, cena bez kosztów przesyłki, zł 0.07.

3) Świadectwa dojrzałości nowego typu klasycznego, oryginały, tekst polsko-niemiecki, signum G. 15 B., cena bez kosztów przesyłki, zł 0.41.

odpisy, tekst polsko-niemiecki, signum G. 15 B., cena bez kosztów przesyłki, zł 0.11.

4) Świadectwa licealne (egzamin końcowy), oryginały, tekst polski, signum L., cena bez kosztów przesyłki, zł 0.68.

odpisy, tekst polski, signum L., cena bez kosztów przesyłki, zł 0.12.

IV. Szkoły zawodowe.

A. Szkoły dokształcające.

1) Świadectwa ukończenia:
   a) szkoły publ., tekst polski, signum P. D. Z. U. 1, cena sprzedażna oznaczona na blankiecie, zł 0.19.
   b) szkoły publ., niezaliczone przez prawo przemysłowe do rzemiosł, tekst polski, signum P. D. Z. U. 2, cena sprzedażna oznaczona na blankiecie, zł 0.24.
   c) szkoły prywatnej, korzystającej z pełnych uprawnień szkól publ., tekst polski, signum D. Z. U. 1, cena sprzedażna oznaczona na blankiecie, zł 0.24.
   d) szkoły prywatnej, korzystającej z pełnych uprawnień szkól publ. dla zawodów, niezaliczonych przez prawo przemysłowe do rzemiosł, tekst polski, signum D. Z. U. 2, cena sprzedażna oznaczona na blankiecie, zł 0.35.

2) Wykazy postępów szkoły publ., tekst polski, signum P. D. Z. W. 1,, cena sprzedażna oznaczona na blankiecie, zł 0.09.

3) Dowody uczęszczania do szkoły publ., tekst polski, signum D. U. Z. 1, cena sprzedażna oznaczona na blankiecie, zł 0.09.
   do szkoły prywatnej, tekst polski, signum D. U. Z. 2, cena sprzedażna oznaczona na blankiecie, zł 0.15.

B. Szkoły rzemieślniczo-przemysłowe.

1) Świadectwa ukończenia:
   a) szkoły państwowej, tekst polski, signum Z. R. P. U. 1, cena sprzedażna oznaczona na blankiecie, zł 0.24.
   b) szkoły prywatnej, tekst polski, signum Z. R. P. U. 2, cena sprzedażna oznaczona na blankiecie, zł 0.24.

2) Wykazy postępów:
   a) szkoły państw., tekst polski, signum Z. R. P. W. 1, cena sprzedażna oznaczona na blankiecie, zł 0.12.
   b) szkoły prywatnej, tekst polski, signum Z. R. P. W. 2, cena sprzedażna oznaczona na blankiecie, zł 0.12.

C. Szkoły handlowe.

1) Świadectwa ukończenia:
   a) państw. szkoły handlowej, tekst polski, signum U. H. 1, cena sprzedażna oznaczona na blankiecie, zł 0.30.
   b) państw. liceum handlowego, tekst polski, signum U. L. H. 1, cena sprzedażna oznaczona na blankiecie, zł 0.40.
   c) prywatnej szkoły handlowej, tekst polski, signum U. H. 2, cena sprzedażna oznaczona na blankiecie, zł 0.30.
   d) prywatnego liceum handlowego, tekst polski, signum U. L. H. 2, cena sprzedażna oznaczona na blankiecie, zł 0.30.
   e) prywatnej 1-o rocznej szkoły przysposobienia kupieckiego, tekst polski, signum U. P. K., cena sprzedażna oznaczona na blankiecie, zł 0.30.

2) Wykazy postępów:
a) państw. szkoły handlowej, tekst polski, signum W. H. 1, cena sprzedażna oznaczona na blankiecie, zł 0.12.
b) państw. liceum handlowego, tekst polski, signum W. L. H. 1, cena sprzedażna oznaczona na blankiecie, zł 0.20.
c) prywatnych szkół i liceów handlowych, tekst polski, signum W. L. i H., cena sprzedażna oznaczona na blankiecie, zł 0.09.
d) prywatnych 1-o rocznych szkół przysposobienia kupieckiego, tekst polski, signum W. P. K., cena sprzedażna oznaczona na blankiecie, zł 0.12.

D. Kursy i szkoły zawodowe żeńskie.

1) Świadectwa ukończenia:
a) państw. średniej szkoły zawodowej lub przemysł., tekst polski, signum U. Sr. Z. P. Ż. 1, cena sprzedażna oznaczona na blankiecie, zł 0.34.
b) państw. średniej szkoły przemysłowo-handlowej, dział handlowy, tekst polski, signum U. Sr. P. H. Żh. 1, cena sprzedażna oznaczona na blankiecie, zł 0.39.
c) państw. średniej szkoły przemysłowo-handlowej, dział przemysłowy, tekst polski, signum U. Sr. P. H. Żp. 1, cena sprzedażna oznaczona na blankiecie, zł 0.34.
d) państw. szkoły niższej zawodowej lub przemysłowej, tekst polski, signum U. Niż. Z. P. Ż. 1, cena sprzedażna oznaczona na blankiecie, zł 0.34.
e) państw. kursów zawodowych 2 — 3 letnich, tekst polski, signum U. K. Z. Ż. let. 1, cena sprzed. oznaczona na blankiecie, zł. 0.37.
f) państw. kursów zawodowych miesięcznych, tekst polski, signum U. K. Z. Ż. mies. 1, cena sprzed. oznaczona na blankiecie, zł. 0.37.
g) prywatnej średniej szkoły zawodowej lub przemysłowej, tekst polski, signum U. Sr. Z. P. Ż. 2, cena sprzedażna oznaczona na blankiecie, zł 0.30.
h) prywatnej średniej szkoły przemysłowo-handlowej, dział handlowy, tekst polski, signum U. Sr. P. H. Ż. h. 2, cena sprzedażna oznaczona na blankiecie, zł 0.39.
i) prywatnej średniej szkoły przemysłowo-handlowej, tekst polski, signum U. Sr. P. H. Ż. p. 2, cena sprzedażna oznaczona na blankiecie, zł 0.34.
k) prywatnej niższej szkoły zawodowej lub przemysłowej, tekst polski, signum U. Niż. Z. P. Ż. 2, cena sprzedażna oznaczona na blankiecie, zł 0.30.
l) prywatnych kursów zawodowych 2 — 3 letnich, tekst polski, signum U. K. Z. Ż. let. 2, cena sprzedażna oznaczona na blankiecie, zł 0.30.
ł) prywatnych kursów zawodowych miesięcznych, tekst polski, signum U. K. Z. Ż. mies. 2, cena sprzedażna oznaczona na blankiecie, zł 0.29.

2) Wykazy postępów:

a) państw. średniej szkoły zawodowej lub przemysłowej, tekst polski, signum W. Śr. Z. P. Ż. 1, cena sprzedażna oznaczona na blankiecie, zł 0.14.
b) państw. średniej szkoły przemysłowo-handlowej, dział handlowy, tekst polski, signum W. Śr. P. H. Ż. h. 1, cena sprzedażna oznaczona na blankiecie, zł 0.20.
c) państw. średniej szkoły przemysłowo-handlowej, dział przemysłowy, tekst polski, signum W. Śr. P. H. Ż. p. 1, cena sprzedażna oznaczona na blankiecie, zł 0.14.
d) państw. niższej szkoły zawodowej lub przemysłowej, tekst polski, signum W. Niż. Z. P. Ż. 1, cena sprzedażna oznaczona na blankiecie, zł 0.14.
e) państw. kursów zawodowych 2 — 3 letnich, tekst polski, signum W. K. Z. Ż. let. 1, cena sprzed. oznaczona na blankiecie, zł 0.20.
f) prywatnej średniej szkoły zawodowej lub przemysłowej, tekst polski, signum W. Śr. Z. P. Ż. 2, cena sprzedażna oznaczona na blankiecie, zł 0.14.
g) prywatnej średniej szkoły przemysłowo-handlowej, dział handlowy, tekst polski, signum W. Śr. P. H. Ż. h. 2, cena sprzedażna oznaczona na blankiecie, zł 0.20.
h) prywatnej średniej szkoły przemysłowo-handlowej, dział przemysłowy, tekst polski, signum W. Śr. P. H. Ż. p. 2, cena sprzedażna oznaczona na blankiecie, zł 0.14.
i) prywatnej niższej szkoły zawodowej lub przemysłowej, tekst polski, signum W. Niż. Z. P. Ż. 2, cena sprzedażna oznaczona na blankiecie, zł 0.12.
k) prywatnych kursów zawodowych żeńskich 2 — 3 l. tekst polski, signum W. K. Z. Ż. let. 2, cena sprzedażna oznaczona na blankiecie, zł 0.14.

V. Konserwatorja muzyczne.

Świadectwa z egzaminu końcowego z muzyki i śpiewów, odbywanego:

a) przed państw. kom. egzam. przy Konserwatorjum Muzycznem w Warszawie, oryginały, tekst polski, signum Końc. K. M. w Warszawie, cena bez kosztów przesyłki, zł 0.40.
odpisy, tekst polski, signum Końc. K. M. w Warszawie, cena bez kosztów przesyłki, zł 0.08.
b) przed państw. kom. egzam. przy Konserwatorjum Muzycznem w Poznaniu, oryginały, tekst polski, signum Końc. K. M. w Poznaniu, cena bez kosztów przesyłki, zł 0.40.
odpisy, tekst polski, signum Końc. K. M. w Poznaniu, cena bez kosztów przesyłki, zł 0.08.
c) przed państw. kom. egzam. przy Konserwatorjum Pol. Tow. Muzycznego we Lwowie, oryginały, tekst polski, signum Końc. K. M. we Lwowie, cena bez kosztów przesyłki, zł 0.40.
odpisy, tekst polski, signum Końc. K. M. we Lwowie, zł 0.08.

Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 6 lutego 1929 r. Nr. I. Prez. 511/29. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 3. poz. 33).

Ministerstwo W. R. i O. P. podaje do wiadomości spis księgarń we wszystkich okręgach szkolnych, ustalony przez Drukarnię Państwową, w których nabywać należy świadectwa szkolne, z wyjątkiem świadectw dojrzałości (świadectwa dojrzałości nabywać można wyłącznie w Drukarni Państwowej), oraz druki szkolne, wykonane w Drukarni Państwowej w Warszawie według wzorów ustalonych przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:

Okrąg szkolny lwowski:

Woj. stanisławowskie, lwowskie, tarnopolskie.

Państw. Wydawnictwo Książek Szkolnych: Lwów, Kurkowa 21 (z prawem wyłącznej sprzedaży).

7.

Przysięga służbowa nauczycieli.

Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 14 marca 1929 r. Nr. II—4384/29. do kuratorjów okręgów szkolnych, dyrekcyj szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i szkół zawodowych, tudzież do inspektorów szkolnych.

Nr. O—487/29. O ile nauczyciel już przed wejściem w życie ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli z dnia 1 lipca 1926 r. w brzmieniu rozp. z dnia 3 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 462) złożył przepisaną wówczas w Państwie Polskiem przysięgę służbową, można zanotować ówczesną datę w dekrecie ustalenia (załącznik nr. 2 do Instrukcji z dnia 24 marca 1928 r. Dz. Urz. Nr. 5, poz. 90, str. 204)[1]) i przysięgi przepisanej artykułem 14 przytoczonej ustawy według roty ustalonej rozporządzeniem z dnia 22 grudnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 131, poz. 787)[2]) nie odbierać.

Na dekrecie ustalenia należy w takim wypadku pod datą złożenia przysięgi służbowej zrobić dopisek: „Przysięgę powyższą zaliczono jako przysięgę na zasadzie art. 14 wyżej przytoczonej ustawy".

Za Ministra W. R. i O. P.: (—) *Sł. Czerwiński,* Podsekretarz Stanu.

8.

Badania zdrowotne nauczycielstwa.

Okólnik Ministra W. R. i O. P. z dnia 31 stycznia 1929 r. Nr. I. W. F. 731/29. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 3, poz. 32).

Wyjaśniając okólnik Ministerstwa z dnia 7 marca 1928 roku Nr. OHfiz-217/28[3]), oznajmiam, że o ile nauczyciel, korzystając z ustawowo zabezpieczonego urlopu płatnego, leczy się w uzdrowiskach (sanatorjach)

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1918 r., str. 209, wzgl. 237.

[2]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1927 r., str. 4.

[3]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1928 r., str. 184.

społecznych, jak np. uzdrowisko nauczycieli szkół powszechnych w Zakopanem, uzdrowisko społeczne w Rudce i t. p., to pp. inspektorowie winni uważać świadectwa lekarzy, dyrektorów tych zakładów, za równoważne ze świadectwem lekarzy urzędowych i nie żądać od leczących się nauczycieli, by w okresie leczenia byli poddawani specjalnym badaniom lekarskim urzędowym.

Za Ministra W. R. i O. P.: (—) *Sł. Czerwiński*, Podsekretarz Stanu.

9.

Odpowiedzialność dyscyplinarna tymczasowych nauczycieli szkół, podległych Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Rozp. Ministra W. R. i O. P. z dnia 13 grudnia 1928 r., Dz. U. R. P. Nr. 8, poz. 70.

Na podstawie art. 75 i 161 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli, której tekst jednolity został ogłoszony w załączniku do rozporządzenia z dnia 3 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 462), zarządzam w sprawie odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli tymczasowych z kategorji wymienionych w art. 1 punkt a) powołanej ustawy co następuje:

§ 1. Na nauczycieli tymczasowych mogą być nakładane następujące kary:

1. kara porządkowa upomnienia;
2. kary dyscyplinarne:
   a) nagana,
   b) kara pieniężna do wysokości 20% uposażenia jednomiesięcznego,
   c) zwolnienie ze służby z zachowaniem praw do uposażenia emerytalnego w stosunku do lat rzeczywiście wysłużonych lub do odprawy,
   d) wydalenie ze służby państwowej bez prawa do emerytury lub odprawy i z pozbawieniem prawa zajmowania stanowiska nauczycielskiego w szkolnictwie państwowem, publicznem lub prywatnem.

§ 2. Karę porządkową i kary dyscyplinarne wymienione w § 1, punkt 2 lit. a), b) i c) nakłada na nauczycieli publicznych szkół powszechnych inspektor szkolny; karę wymienioną w § 1 punkt 2 d) w stosunku do nauczycieli publicznych szkół powszechnych oraz wszystkie kary, wymienione w § 1 w stosunku do nauczycieli innych szkół nakłada kurator okręgu szkolnego.

Jeżeli inspektor szkolny przedstawi wniosek o wymierzenie kary wydalenia ze służby państwowej nauczyciela publicznej szkoły powszechnej a kurator okręgu szkolnego nie przychyli się do tego wniosku, zwraca sprawę inspektorowi szkolnemu celem nałożenia jednej z kar, do nałożenia której uprawniony jest inspektor szkolny.

§ 3. Kary dsyscyplinarne wpisuje się do wykazu stanu służby.

§ 4. Do postępowania dyscyplinarnego przeciwko nauczycielom tymczasowym mają zastosowanie postanowienia rozporządzenia Prezydenta

Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341), o ile rozporządzenie niniejsze nie stanowi inaczej.

§ 5. Dochodzenie dyscyplinarne przeprowadza władza bezpośrednio przełożona nad szkołą, do której służbowo przynależy obwiniony nauczyciel. Jeżeli inspektor szkolny przedstawi wniosek o wymierzenie kary wydalenia ze służby nauczyciela publicznej szkoły powszechnej, kurator okręgu szkolnego może zarządzić uzupełnienie dochodzenia.

§ 6. Pisemne orzeczenie o nałożeniu jednej z kar wymienionych w § 1 niniejszego rozporządzenia należy doręczyć obwinionemu.

§ 7. Władza, uprawniona do nakładania kar dyscyplinarnych (§ 2) może każdej chwili zawiesić nauczyciela w pełnieniu służby, jeżeli wdrożono przeciw niemu postępowanie sądowo-karne lub dyscyplinarne, albo gdy nauczyciel odmówi jawnie posłuszeństwa służbowego, albo też, gdy ze względu na jakość zarzuconego mu uchybienia obowiązkom służbowym lub godności stanu nauczycielskiego dalsze pozostawienie go w służbie naraziłoby powagę szkoły lub groziło dobru szkoły.

Odwołanie od takiego zarządzenia dopuszczalne jest jedynie łącznie z odwołaniem od orzeczenia o nałożeniu kary.

§ 8. Jeżeli nauczyciel w ciągu 2 lat po nałożeniu kary dyscyplinarnej (§ 1 punkt 2 a) i b) zachowywał się pod każdym względem poprawnie, może władza, która karę nałożyła, na jego prośbę zarządzić wykreślenie tej kary z wykazu stanu służby.

§ 9. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego: *Świtalski.*

10.

Podwody dla duszpasterzy na naukę religji *).

Pismo Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, Oddział we Lwowie, z dnia 20 kwietnia 1928 r. L:7909/28. W. II. F. 7/4753.

Prokuratorja Generalna oznajmia, że po myśli art. 11 ustawy z dnia 17 lutego 1922 o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół powszechnych Dz. U. R. P. Nr. 18/22, poz. 143, Skarb Państwa ponosi wszelkie wydatki na pomoce naukowe, materjały do nauki, bibljoteki i druki szkolne, gmina na wszelkie inne potrzeby rzeczowe szkół, a w szczególności na pomieszczenie dla szkół, na wewnętrzne urządzenia szkół, ubezpieczenia, oświetlenie i opał dla szkół, na materjały piśmienne, utrzymanie służby, porządku i czystości.

Udział Skarbu Państwa jest określony w przytoczonym przepisie wyczerpująco, to znaczy, że Skarb Państwa prócz wydatków na pomoce naukowe, materjały do nauki, bibljoteki i druki szkolne, nie jest zobowiązany do żadnych dalszych świadczeń rzeczowych, natomiast udział gminy jest określony ogólnie i przykładowo, to znaczy, że gmina jest zobowiązana do pokrycia wszelkich dalszych potrzeb rzeczowych, których nie zawiera

---

*) Patrz Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1925 r., str. 233.

wyczerpujące wyliczenie udziału Skarbu Państwa w pokrywaniu potrzeb rzeczowych szkół, nadto te dalsze potrzeby rzeczowe są wyliczone tylko przykładowo. Prócz wyliczonych przykładowo mogą zaistnieć jeszcze inne niewyliczone. Gdy więc nasuwa się kwestja, kto jest zobowiązanym do dostarczania podwód dla duszpasterzy — czy Skarb Państwa, czy gmina — rozstrzygnięcie jej zależy od ustalenia, co należy rozumieć przez pomoce naukowe, do których świadczenia zobowiązanym jest Skarb Państwa.

Otóż według § 13 lit. a. rozporządzenia Ministra, wydanego w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Skarbu z dnia 30 maja 1923 w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 17 lutego 1922 o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół powszechnych Dz. U. R. P. Nr. 73/23, poz. 574, zawierającego przepisy wykonawcze do art. 11 powołanej ustawy, zalicza się do pomocy naukowych obrazy, tablice, modele i wszelkie inne środki do uzmysłowienia nauki: mapy, globusy, przyrządy, okazy i przybory do nauki przyrody żywej i martwej, przeźrocza, skrzypce.

Z przytoczonego wyczerpującego wyliczenia, co należy rozumieć przez pomoce naukowe wynika, że w związku z powyższem przedstawieniem kwestji prawnej, że do ponoszenia wydatków na dostarczanie podwód duszpasterzom zobowiązane są gminy.

Nałożenie na gminy obowiązku ponoszenia wydatków na dostarczanie podwód duszpasterzom udzielającym nauki religji w myśl przytoczonych obowiązujących obecnie przepisów jest zgodne z dotychczasowemi przepisami, obowiązującemi w b. Galicji.

Według bowiem § 8 ustawy z 15 września 1909 Dz. U. i R. K. Nr. 123 wynagrodzenie kosztów podróży, które ma być przyznane z powodu udzielania nauki religji w szkołach ludowych, znajdujących się poza miejscem zamieszkania nauczyciela religji lub duszpasterza, będzie pokrywane w myśl § 6 i 7 ustawy z 24 kwietnia 1894 Dz. U. i R. K. Nr. 49.

W myśl art. 6 ustawy z 24 kwietnia 1894 wydatki na koszta podróży nauczycieli religji, podobnie jak i na inne potrzeby rzeczowe szkół, ponoszą fundusze szkolne miejscowe. Potrzebne na ten cel kwoty uiszczać będą do funduszu miejscowego gminy i obszary dworskie, do związku szkoły należące. W myśl art. 7 ustawy z 24 kwietnia 1894 kwotę potrzebną corocznie na koszta podróży nauczycieli religji, określi rada szkolna okręgowa ryczałtowo dla każdej szkoły, na wniosek rady szkolnej miejscowej, po protokolarnem przesłuchaniu stron konkurencyjnych, a to na tak długo, póki zmiana nie okaże się niezbędną.

Według ostatniego ustępu powołanego wyżej § 8 ustawy z 15 września 1909 bliższe szczegóły co do sposobu postępowania przy wynagradzaniu kosztów podróży miała przepisać osobna instrukcja, która jednakże nie została wydana.

Prokuratorja Generalna zauważa w końcu, że niezależnie od pozytywnych wyraźnych przepisów prawnych za ponoszeniem przez gminy obowiązku dostarczania podwód dla nauczycieli religji przemawiają niewątpliwie względy praktyczne. Obowiązek powyższy rozłożony na członków gminy nie dałby się im odczuć jako ciężar w tej mierze, w jakiej musiałby odczuć to obciążenie Skarb Państwa, gdyby na koszta podróży

nauczycieli religji na całym obszarze Państwa musiał stworzyć odrębny budżet i na powyższy cel przeznaczać corocznie znaczne sumy.

Prezes Oddziału Prokuratorji Generalnej: *Dr. Hamerski* wr.

11.

Kwalifikowanie kandydatów do seminarjów nauczycielskich ze względu na wadliwą wymowę.

Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 16 listopada 1928 r. Nr. I—16453/28. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 13, poz. 215).

W związku z rozporządzeniem z dnia 4 czerwca 1921 r. Nr. I-16100/21 (Dz. Urz. Nr. 13, poz. 132)[1]) w sprawie przydatności fizycznej kandydatów do zawodu nauczycielskiego, a specjalnie w związku z punktem 4 wzmiankowanego rozporządzenia, zakazującym przyjmowania do seminarjów nauczycielskich i ochroniarskich osobników, dotkniętych zaburzeniami mowy oraz w związku z postanowieniami, zawartemi w § 4 Regulaminu przyjmowania uczniów do państwowych seminarjów nauczycielskich (Dz. Urz. z r. 1926 Nr. 10, poz. 114)[2]), Ministerstwo wyjaśnia, co następuje:

Przez zaburzenia mowy, bezwzględnie dyskwalifikujące kandydata do zawodu nauczycielskiego, rozumieć należy przedewszystkiem jąkanie się następnie bełkotanie i wybitną mowę nosową.

Pamiętać należy, że zaburzenia mowy najczęściej świadczą o obciążeniu neuropatycznem osobnika i dlatego na jego stan nerwowy należy zwrócić baczną uwagę.

Warunkowo na pierwszy kurs seminarjum nauczycielskiego lub ochroniarskiego można przyjmować kandydatów, dotkniętych nieznacznem zacinaniem się, lekkim stopniem wadliwego wymawiania, nieznaczną mową nosową, mową zbyt szybką, t. zw. trzepotaniem. Od przyjętych kandydatów żądać jednak należy poddania się specjalnemu leczeniu i od wyników leczenia uzależnić przyjęcie ich na kurs następny.

W razach wątpliwych co do przydatności kandydatów do zawodu nauczycielskiego ze względu na zboczenia wymowy, należy kierować zakwestjonowanych kandydatów do jednej z państwowych poradni do leczenia zboczenia mowy, a mianowicie w Warszawie przy Instytucie Pedagogiki Specjalnej (Plac Trzech Krzyży 4 — 6), w Krakowie przy Klinice Neurologiczno-psychjatrycznej Uniwersytetu Jagiellońskiego (dyrektor, prof. dr. Piltz), we Lwowie w Poradni Szkolnej, przy ul. Strzeleckiej 5.

Na jednoroczne lub dwuletnie kursy nauczycielskie nie należy przyjmować kandydatów nawet z nieznacznemi zaburzeniami mowy, gdyż w tym wieku poprawa wymowy jest już bardzo utrudniona, zły zaś wzór mowy u nauczyciela bardzo niekorzystnie odbija się na wymowie uczniów.

Zechce Kuratorjum zawiadomić o powyższem dyrektorów i lekarzy szkolnych seminarjów nauczycielskich i ochroniarskich państwowych i prywatnych.

Za Ministra W. R. i O. P.: (—) *Sł. Czerwiński*, Podsekretarz Stanu.

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1924 r., str. 290.

[2]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1926 r., str. 317.

12.

Kwalifikacje zdrowotne uczniów seminarjów nauczycielskich.

Okólnik Ministra W. R. i O. P. z dnia 6 grudnia 1928 r. Nr. O. H. Fiz. 1019/28. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 2, poz. 13).

Jako uzupełnienie § 2 (punktu 2) i § 4 rozporządzenia z dnia 19-go maja 1926 r. w sprawie regulaminu przyjmowania uczniów do państwowych seminarjów nauczycielskich (Nr. I-7499/26, Dz. Urz. 1926 r. Nr. 10, poz. 114) *) oraz punktu 6 instrukcji z dnia 24 marca 1928 r. w sprawie wykonania ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli w brzmieniu rozporządzenia z dnia 3 lutego 1928 r. (Dz. Urz. 1928 r. Nr. 5, poz. 90) **) wyjaśniam i zarządzam, co następuje:

Jeżeli kandydat do seminarjum nauczycielskiego wykazuje takie braki i wady cielesne, które zdaniem lekarza szkolnego mogą same ustąpić lub być usuniętemi w ciągu niezbyt długiego przeciągu czasu (n. p. drobne wady wymowy, drobne zeszpecenia twarzy, dające się usunąć na drodze operacyjnej, przejściowe nieżyty dróg oddechowych i t. p.), to ze względu na stan zdrowia może on być przyjęty do seminarjum warunkowo na jeden rok. Przy końcu roku szkolnego dyrekcja seminarjum na podstawie opinji lekarza szkolnego rozstrzyga o pozostawieniu kandydata w seminarjum na stałe.

Jeżeli u ucznia podczas pobytu na trzech niższych kursach seminarjum wystąpiły braki i wady cielesne, bezwzględnie go dyskwalifikujące do zawodu nauczycielskiego (np. gruźlica płuc w stanie utajonym, gruźlica gruczołów śródpiersiowych, rzadkie ataki padaczki nocne, ciężka wada serca po przebytym ostrym reumatyźmie stawowym, nagle powstałe wybitne upośledzenie słuchu lub jakieś inne kalectwo), wówczas dyrekcja na wniosek lekarza szkolnego usuwa go przy końcu roku szkolnego.

Jeżeli powyższe braki i wady cielesne, uniemożliwiające pełnienie zawodu nauczycielskiego, wystąpiły u ucznia dopiero na 4 lub 5 kursie seminarjum, wówczas uczeń, o ile mu ogólny stan zdrowia na to pozwala, może pozostać w seminarjum i może przystąpić do egzaminów ostatecznych. Przed wydaniem mu świadectwa dojrzałości dyrekcja przekreśla na niem ustęp, uprawniający do pełnienia obowiązków nauczycielskich oraz zaznacza, że świadectwo to nie uprawnia do pełnienia obowiązków nauczycielskich ze względu na brak wymaganej przydatności fizycznej.

O ile stan zdrowia abiturjenta poprawi się, może on nie wcześniej niż po roku i nie później niż w ciągu pięciu lat zgłosić się ze świadectwem lekarskiem do dyrekcji zakładu, którego był uczniem, celem ponownego orzeczenia o przydatności fizycznej do zawodu nauczycielskiego. W razie stwierdzenia przez lekarza szkolnego tej przydatności, dyrekcja seminarjum wydaje mu normalne świadectwo dojrzałości.

Powyższe zarządzenie co do pozostawienia ucznia w seminarjum z brakami i wadami cielesnemi nie ma zastosowania do ucznia, który przez swą chorobę stał się niebezpieczny dla otoczenia; takiego ucznia należy niezwłocznie na wniosek lekarza szkolnego usunąć z zakładu.

Za Ministra W. R. i O. P.: (—) *St. Czerwiński*, Podsekretarz Stanu.

---

*) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1926 r., str. 317.

**) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1928 r., str. 209.

Zarządzenie Kuratorjum O. S. Lw. z dnia 5 stycznia 1928. Nr. IKN—7245/28.

Dyrekcjom państwowych i prywatnych męskich i żeńskich seminarjów nauczycielskich (ochroniarskiego) podaję powyższe zarządzenie Ministerstwa do wiadomości. Za ścisłe przestrzeganie zawartych w niem przepisów czynię odpowiedzialnych osobiście p. p. dyrektorów i lekarzy szkolnych. Dotychczasowe bowiem doświadczenie wykazało, że wielokrotnie lekarze szkolni nie doceniają należycie celowości i znaczenia przepisów o kwalifikacjach zdrowotnych kandydatów na nauczycieli tak z punktu widzenia interesu państwowego jak i społecznego, zwłaszcza w walce z gruźlicą. Równocześnie przypominam, że w zakładach państwowych dla kształcenia nauczycieli lekarz szkolny winien wystawić odchodzącemu po egzaminie dojrzałości kandydatowi (tce) świadectwo ważne na przeciąg 3 miesięcy, które winno być przechowane w dyrekcji zakładu i wysłane na żądanie władzy, do której kandydat (tka) wniósł podanie o nadanie mu posady. W wypadkach wątpliwych zechcą się ewentualnie Dyrekcje już wcześnie zwracać do Kuratorjum, celem przeprowadzenia komisyjnego badania lekarskiego uczni przez delegata Kuratorjum przed wydaniem świadectwa dojrzałości.

Wreszcie zwrócą Dyrekcje uwagę lekarzom szkolnym, że przyjmowani kandydaci do seminarjów winni być przed złożeniem egzaminu wstępnego dokładnie zbadani, a opinja lekarza szkolnego o przydatności kandydata do zawodu nauczycielskiego, wystawiona na przepisanym formularzu, winna być dołączona do protokołu egzaminu i przechowywana w aktach dyrekcji zakładu.

Tu znowu muszę stwierdzić, że kontrolne badanie lekarskie przeprowadzone przez delegata Kuratorjum z początkiem obecnego roku szkolnego w kilkunastu seminarjach w okręgu wykazało bardzo duży gdzieniegdzie procent przyjętych kandydatów, którzy ze względu na brak zdolności fizycznych i zdrowotnych nie nadają się do zawodu nauczycielskiego.

Na przyszłość nie będę tolerował tego rodzaju wypadków i wyciągnę z tego odpowiednie konsekwencje.

Odnośnie do zakładów prywatnych zaznaczam, że przestrzeganie wyżej cytowanych zarządzeń będzie między innemi brane pod uwagę przy nadawaniu prawa publiczności.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Ign. Pytlakowski* wr.

13.

Klasyfikacja uczniów (uczenic).

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. z dnia 19 marca 1929 r. Nr. I K. N—1271/29 do dyrekcyi wszystkich państwowych i prywatnych seminarjów nauczycielskich.

Przy klasyfikacji uczniów (uczenic) z końcem bieżącego roku szkolnego i następnych poleca Kuratorjum stosować przepisy, zawarte w rozporządzeniu Ministerstwa WR. i OP. z dnia 9 czerwca 1927 r. Nr. O. Prez. — 3633, ogłoszonem w Dz. Urz. Kuratorjum O. S. Lw. na str. 323 z r. 1927 w sprawie skali stopni na świadectwach szkolnych. W szczególności od tego czasu winny zniknąć egzamina poprawcze.

Kuratorjum zwraca przedewszystkiem uwagę na ustęp 4-ty wspomnianego wyżej rozporządzenia i na tutejszy okólnik z dnia 24 czerwca 1928 r. Nr. II. — 9505/28 (Dz. Urz. K. O. S. L. z r. 1928. str. 263).

Uczeń (nica), który ma stopień niedostateczny z jednego przedmiotu może, ale nie musi otrzymać w „wyniku ogólnym" stopień dostateczny. Rady pedagogiczne powinny tylko w wyjątkowych i rzeczywiście godnych uwzględnienia wypadkach korzystać z prawa przepuszczania takiego ucznia na kurs wyższy.

Dyskusja i wynik głosowania powinien być umieszczony w protokole konferencji klasyfikacyjnej.

Przy klasyfikacji uczniów V-go kursu należy postępować według przepisów, zawartych w regulaminie seminarjalnego egzaminu dojrzałości.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Ign. Pytlakowski* wr.

14.

Wywiad o kandydatach do stanu nauczycielskiego.

Rozp. Min. W. R. i O. P. z dnia 19 listopada 1928 r., Nr. I—10588/28.

Nr. I-38318/28. Ministerstwo wyjaśnia: 1) Świadectwo ukończenia prywatnego zakładu kształcenia nauczycieli może być uważane za dowód nieskazitelnej przeszłości kandydata, o ile ubiega się on o posadę przed upływem 6 miesięcy od ukończenia studjów. 2) Rejestry kar prowadzone są na terenie b. zaboru rosyjskiego przez urząd rejestru karanych przy Ministerstwie Sprawiedliwości. W b. zaborach pruskim i austrjackim rejestry karanych prowadzone są przez urzędy prokuratorskie, przyczem właściwym jest w b. zaborze pruskim urząd prokuratorski przy sądzie okręgowym, w którego okręgu położone jest miejsce urodzenia danej osoby, a w b. zaborze austrjackim urząd prokuratorski przy sądzie okręgowym, w którego okręgu położone jest miejsce przynależności gminnej danej osoby.

Dyrektor Departamentu: *W. Żłobicki* wr.

15.

Egzamina częściowe na W. K. N.

Rozp. Min. W. R. i O. P. z dnia 3 grudnia 1928 r. Nr. I—17021/28.

L. I. K. N. — 7132/28. W sprawie interpretacji §§ 45—47 Regulaminu W. K. N.[1]) wyjaśniam co następuje:

W myśl § 44 regulaminu decydujące dla sprawy dopuszczenia eksterna do egzaminu częściowego jest jego życzenie, wyrażone w podaniu (§ 31 regulaminu). Zamiar składania egzaminu częściami (z wymienieniem części) winien tedy ekstern wyrazić w chwili złożenia podania na ręce inspektora szkolnego, a więc w myśl § 31 w terminie zimowym do 1 stycznia, w terminie jesiennym zaś do dnia 1 września. Ekstern, który w myśl podania zgłosił się do egzaminu pełnego, nie może być w tym samym ter-

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1928 r., str. 551.

minie dopuszczony do egzaminu częściowego; w razie niepomyślnego wyniku poszczególnych części egzaminu nie można mu tedy pozostałych części egzaminu zaliczać jako zdany egzamin częściowy.

Dyrektor Departamentu: *W. Żłobicki* wr.

16.

USTAWA

z dnia 12 stycznia 1929 r. Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 59, w przedmiocie zmiany niektórych postanowień ustawy z dnia 26 września 1922 r., dotyczącej kwalifikacyj zawodowych do nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich państwowych i prywatnych (Dz. U. R. P. Nr. 90/1922, poz. 828) i ustawy z dnia 16 lipca 1924 r. w przedmiocie zmiany powyższej ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 75/1924, poz. 740). [1])

Art. 1. W art. 7 ustawy z 26 września 1922 r., zmienionym przez art. 7 ustawy z 16 lipca 1924 r., po wyrazach „przez zdanie przed końcem" zastępuje się wyrazy „roku szkolnego 1928/29" wyrazami „roku szkolnego 1930/31".

Art. 2. W art. 10 ustawy z 26 września 1922 r., zmienionym przez art. 9 ustawy z 16 lipca 1924 r., po wyrazach „i seminarjów nauczycielskich" wyrazy „winny przed 1 lipca 1925 r." zastępuje się wyrazami „winny przed 1 lipca 1929 r.". Wyrazy „którzy przed 1 lipca 1925 r." zastępuje się wyrazami „którzy do powyższego terminu".

Ustęp 2 tego artykułu skreśla się.

Art. 3. W art. 12 ustawy z 26 września 1922 r., zmienionym przez art. 11 ustawy z dnia 16 lipca 1924 r., wyrazy „roku 1928" zastępuje się wyrazami „roku szkolnego 1930/31".

Art. 4. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 5. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki.*
Prezes Rady Ministrów: *K. Bartel.*
Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego: *Świtalski.*

17.

Zniesienie egzaminu w zakresie 4 klas gimnazjum.

Zarządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 12 października 1928 r. Nr. II—9804/28. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 13, poz. 210).

§ 1. Rozszerzając postanowienia zarządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 14 stycznia 1924 r. Nr. II. 11639/23, dotyczącego zniesienia egzaminu do celów specjalnych z 4 klas gimnazjum na terenie okręgów szkolnych: warszawskiego, łódzkiego, b. białostockiego, wileńskiego, poleskiego i wo-

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1924 r., str. 240.

łyńskiego, zarządzam zniesienie tego egzaminu na terenie pozostałych okręgów szkolnych.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1929 r.

Minister W. R. i O. P. (—) *Świtalski.*

18.

Ustalenie nauczycieli szkół średnich i seminarjów nauczycielskich.

Zarządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 27 października 1928 r. Nr. II—15641/28. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 13, poz. 212).

Artykuł 8 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli, w brzmieniu rozporządzenia z dnia 3 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 462), postanawia, że nauczyciel może być stały lub tymczasowy. Nauczyciel zostaje stałym z chwilą, gdy odpowiada trzem następującym warunkom:

1) ma trzy lata nieprzerwanej pracy nauczycielskiej,

2) posiada przepisane dla ustalenia dla danej kategorji szkół kwalifikacje zawodowe i

3) w czasie służby wykazał się zadowalającą pracą nauczycielską.

Odnośnie do punktu drugiego oznajmiam, co następuje: Ponieważ dla nauczycieli szkół średnich ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich istnieje tylko jeden typ kwalifikacyj zawodowych, bez rozróżnienia, czy idzie o nauczanie, czy o ustalenie, przeto za kwalifikacje, wymagane do ustalenia, należy uważać te same kwalifikacje, które zostały określone jako kwalifikacje do nauczania w ustawie o kwalifikacjach zawodowych do nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich z dnia 26 września 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 828), zmienionej ustawą z 16 lipca 1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 740).

Minister W. R. i O. P. (—) *Świtalski.*

19.

Regulamin dla kierowników warsztatów oraz innych szkolnych zakładów wytwórczych w państwowych szkołach technicznych i rzemieślniczo-przemysłowych.

Okólnik Ministra W. R. i O. P. z dnia 20 grudnia 1928 r. Nr. III. T. C. 11782/28. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 2, poz. 15).

Zarządzam wprowadzenie w życie załączonego regulaminu dla kierowników warsztatów oraz innych szkolnych zakładów wytwórczych w państwowych szkołach technicznych i rzemieślniczo-przemysłowych.

Za Ministra W. R. i O. P.: (—) *Sł. Czerwiński,* Podsekretarz Stanu.

Regulamin.

§ 1. Kierownik warsztatu, względnie innego szkolnego zakładu wytwórczego, obowiązany jest do pełnienia czynności nauczycielskich oraz administracyjnych związanych z nauką i pracą w warsztacie, względnie innym szkolnym zakładzie wytwórczym, a w szczególności:

a) kieruje nauką warsztatową uczniów i sprawuje nadzór nad ich zachowaniem się, przy pomocy instruktorów i asystentów,
b) zarządza ruchem warsztatowym,
c) kieruje wytwórczością warsztatową i przyjmuje zamówienia,
d) czuwa nad racjonalnem stosowaniem organizacji pracy,
e) czuwa nad całością, stanem inwentarza i jego zaopatrzeniem,
f) prowadzi, przy pomocy personelu warsztatowego, magazyn oraz wszelkie przepisane księgi, związane z wytwórczością warsztatu, względnie innego szkolnego zakładu wytwórczego,
g) ponosi odpowiedzialność za bezpieczeństwo pracujących,
h) spełnia wszelkie inne czynności, wchodzące w zakres kierownictwa warsztatu, względnie innego szkolnego zakładu wytwórczego, z polecenia dyrektora szkoły.

§ 2. Nauczyciel, pełniący obowiązki kierownika warsztatu lub innego szkolnego zakładu wytwórczego, obowiązany jest przebywać w warsztacie, względnie szkolnym zakładzie wytwórczym, w ciągu 36 całkowitych godzin na tydzień, przyczem, o ile jest nauczycielem mianowanym, otrzymuje za te czynności uposażenie, przysługujące mu, jako nauczycielowi, na mocy ustawy o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska z dnia 9 października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) i ustaw z dnia 22 grudnia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 129, poz. 918) [1]) i z dnia 1 marca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 207) [2]) oraz wynagrodzenie dodatkowe przewidziane rozporządzeniem Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 18 lutego 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 114) [3]). O ile nauczyciel, pełniący obowiązki kierownika warsztatu, względnie szkolnego zakładu wytwórczego, jest pracownikiem kontraktowym, otrzymuje za te czynności wynagrodzenie, jak za 18 godzin lekcji kat. IV stosownie do okólnika z dnia 30 marca 1926 r. Nr. O. Prez. 1130/26 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 6, poz. 50) [4]) oraz dodatkowe wynagrodzenie, przewidziane rozporządzeniem Ministra W. R. i O. P. z dnia 18 lutego 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 114).

§ 3. O ile warsztat, względnie inny szkolny zakład wytwórczy, czynny jest ponad 36 godzin na tydzień, kierownikowi mogą być przydzielone dodatkowe godziny kierownictwa w liczbie, nie przekraczającej 10 godzin na tydzień.

§ 4. Godziny obecności kierownika warsztatu, względnie innego szkolnego zakładu wytwórczego, w warsztacie lub szkolnym zakładzie wytwórczym, ustala dyrektor szkoły w porozumieniu z kierownikiem, w rozmiarach, przewidzianych w §§ 2 i 3 niniejszego zarządzenia.

§ 5. Nauczycielowi, pełniącemu obowiązki kierownika warsztatu lub innego szkolnego zakładu wytwórczego, mogą być również powierzone w szkole lekcje, z tem zastrzeżeniem, że muszą się one odbywać poza godzinami, wymienionemi w §§ 2, 3 i 4 niniejszego zarządzenia.

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1926 r., str. 1.

[2]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1927 r., str. 145.

[3]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1926 r., str. 99.

[4]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1926 r., str. 152.

§ 6. Przepisy niniejsze będą stosowane w tych warsztatach oraz innych szkolnych zakładach wytwórczych, do których zostaną wprowadzone osobnem zarządzeniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Organizacja.

Szkoły powszechne.

Kuratorjum O. S. Lw. przyznało prawo publiczności:

1) rozporządzeniem z dnia 18 lutego 1929 r. Nr. I—42164/28 prywatnej szkole powszechnej w Bolechowie z polskim językiem nauczania, utrzymywanej przez Izraelicką Gminę Wyznaniową w Bolechowie, za rok szkolny 1926/27 i 1927/28.

2) rozporządzeniem z dnia 19 lutego 1929 r. L. I—5971/29 pryw. koedukacyjnej szkole powszechnej z pol. jęz. naucz. we Lwowie, utrzymywanej przez p. M. R. Goldfarbową we Lwowie, na rok szkolny 1928/29.

3) rozporządzeniem z dnia 14 marca 1929 r. Nr. I—6061/29 prywatnej 5-klasowej szkole powsz. w Jarosławiu na Głębokiej, utrzymywanej przez Zgromadzenie S. S. Niepokalanek, na rok szkolny 1928/29.

4) rozporządzeniem z dnia 19 lutego 1929 L. I—5964/29 prywatnej 7-o klasowej szkole powszechnej męskiej im. A. Kohna z polskim językiem nauczania we Lwowie, utrzymywanej przez Izraelicką Gminę Wyznaniową we Lwowie, na rok szkolny 1928/29.

Gimnazja.

Ministerstwo W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 22 grudnia 1928 r. Nr. II—18220/28 nadało prywatnemu gimnazjum żeńskiemu w Brodach nazwę: Gimnazjum Żeńskie im. Elizy Orzeszkowej D. Loewina w Brodach.

Ministerstwo W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 7 stycznia 1929 r. Nr. II—18405/28 nadało I. Państw. Gimnazjum w Stryju nazwę: „Państwowe Gimnazjum I. im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Stryju“.

Szkolnictwo zawodowe.

Kuratorjum O. S. Lw. udzieliło zezwolenia:

1) rozporządzeniem z dnia 22 grudnia 1928 r. Nr. III—5988/28 p. Zbigniewowi Olszewskiemu we Lwowie, ul. Kurkowa 38, na otwarcie i prowadzenie we Lwowie, przy ul. Kurkowej Nr. domu 38, prywatnych kursów handlowych i szkoły handlowej pod nazwą:

a) Jednoroczna Szkoła Przysposobienia Kupieckiego,

b) Dwuletni Żeński Kurs Handlowo-gospodarczy,

c) Jednoroczny i Półroczny Kurs Handlowy Zbigniewa Olszewskiego we Lwowie.

2) rozporządzeniem z dnia 21 stycznia 1929 r. Nr. III—6069/28 Zgromadzeniu SS. Bazyljanek we Lwowie, (ul. Długosza 17) na otwarcie i pro-

wadzenie we Lwowie, przy ul. Długosza Nr. domu 17, prywatnej szkoły zawodowej żeńskiej pod nazwą: Prywatna Szkoła Zawodowa Żeńska SS. Bazyljanek we Lwowie.

3) rozporządzeniem z dnia 6 lutego 1929 r. Nr. III—506/29 Zarządowi Koła Stowarzyszenia „Służba Obywatelska“ w Przemyślu (ul. Czarnieckiego 1) na otwarcie i prowadzenie w Przemyślu, przy ulicy Czarnieckiego Nr. domu 1, prywatnych kursów żeńskich 1-rocznych gospodarstwa domowego‘ pod nazwą: Kurs Gospodarstwa Domowego Koła „Służby Obywatelskiej“ w Przemyślu.

4) rozporządzeniem z dnia 7 marca 1929 r. Nr. III—1156/29 Zarządowi Koła Towarzystwa Szkoły Ludowej w Tarnopolu na otwarcie i prowadzenie w Tarnopolu, przy ulicy Kaczały Nr. domu 1, prywatnych kursów handlowych pod nazwą: Półroczny Kurs Handlowy T. S. L. w Tarnopolu.

5) rozporządzeniem z dnia 14 marca 1929 r. Nr. III—1147/29 Ludwikowi Hubickiemu w Rzeszowie, Kolejowa 9, (Firma „American Auto“) na otwarcie i prowadzenie w Rzeszowie, przy ulicy Kolejowej Nr. domu 9, prywatnych kursów kierowców samochodowych pod nazwą: Kursy Kierowców Samochodowych Ludwika Hubickiego w Rzeszowie.

6) rozporządzeniem z dnia 18 marca 1929 r. Nr. III—1106/29 Związkowi Zawodowemu Pracowników Przemysłu Gastronomiczno-hotelowego w Polsce (Okręgowi lwowskiemu) na otwarcie i prowadzenie we Lwowie, w Rynku Nr. domu 3, prywatnych kursów pod nazwą: Stałe Kursy Zawodowe Gastronomiczno-kulinarne we Lwowie.

Książki, Czasopisma.

Konieczność posiadania własnej floty morskiej.

Nr. I—32906/28. W związku z okólnikami Ministerstwa WR. i OP. z dnia 13 października 1927 Nr. O. Prez. 6090/27 (Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. Nr. 10 z r. 1927, str. 394) i Kuratorjum O. S. Lw. z dnia 6 grudnia 1927 Nr. O—3070/27 zwraca się uwagę Nauczycielstwa na ukazanie się broszurki p. t. „Konieczność posiadania własnej floty morskiej“, wydanej nakładem wydawnictwa Komitetu Floty Narodowej, — z ponowną zachętą do tworzenia Szkolnych Kół Komitetu Floty Narodowej.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Ign. Pytlakowski* wr.

Badanie zdolności fizycznej dla celów wychowania fizycznego i sportu.

Pismo Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 8 listopada 1928. Nr. Z. H. 4976/28.

Nr. O—2529/28. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (Departament Służby Zdrowia) zawiadamia, że Rada Naukowa Wychowania Fizycznego zatwierdziła książkę pióra dra Władysława Dybowskiego p. t. „Badanie zdolności fizycznej dla celów wychowania fizycznego i sportu“ (wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich Lwów, 1928), jako instrukcję do użytku lekarzy wojskowych, urzędowych i szkolnych.

Zechce Pan Wojewoda zalecić wszystkim lekarzom, roztaczającym opiekę nad wychowaniem fizycznem i przysposobieniem wojskowem na terenie podległego Województwa, aby w wykonaniu badań zdolności fizycznej kierowali się wskazówkami, zawartemi w Instrukcji dra Dybowskiego.

Dyrektor Departamentu Służby Zdrowia: *Dr. Piestrzyński* wr.

Kompetencje kierownika szkoły.

Nakładem Oddziału Związku P. N. S. P. w Krasnymstawie wyszła praca Bolesława Dantena, inspektora szkolnego, p. t. Kompetencje kierownika szkoły. — Cena 3.25 zł. Wysyła Oddział Związku P. N. S. P. w Krasnymstawie.

Za kratami więzień i drutami obozów.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego zwraca uwagę, że nakładem Komitetu Organizacyjnego Zjazdu b. Więźniów Ideowych z lat 1914—1921 ukazał się drugi tom wspomnień i notatek więźniów ideowych p. t. „Za kratami więzień i drutami obozów". Cena księgarska 12 zł, — dla uczestników zjazdu i zamawiających bezpośrednio w Komitecie 9 zł z przesyłką.

W Komitecie zamawiać można również pierwszy tom powyższego wydawnictwa po cenie 6 zł 50 gr z przesyłką [1]).

Jednocześnie wydane zostały „Szopka Benjaminowska"; „Sprzymierzeniec". Cena „Szopki Benjamin" 8 zł. „Sprzymierzeńca" 11 zł.

Komitet skłonny jest na żądanie rozkładać spłatę należności na 2—3 miesiące. Zamówienia należy kierować pod adresem: kpt. Caspaeri-Chraszczewski, Gabinet Wojskowy Prezydenta Rz. P. — Warszawa — Zamek wpłacając jednocześnie należność na konto P. K. O. Nr. 45272, lub przesyłając przekazem pocztowym.

Księga sprawozdań rocznych ze stanu wychowania fizycznego.

Okólnik Ministra W. R. i O. P. z dnia 18 stycznia 1929 r. Nr. I. W. F. 384/29 do dyrekcyj szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i ochroniarskich i średnich szkół zawodowych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 2, poz. 18)

W celu ułatwienia układania sprawozdań ze stanu wychowania fizycznego w szkołach, notowania wszelkich zmian, a zwłaszcza postępu w tej dziedzinie, — polecam dyrekcjom szkół średnich, ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i średnich szkół zawodowych zaopatrzenie się w specjalną „Księgę sprawozdań rocznych ze stanu wychowania fizycznego". Książka ta na wzór książki sanitarnej szkolnej ułatwi porównanie rozwoju wychowania fizycznego w danej szkole w ciągu szeregu lat. Służyć ma ona na lat 5. Oryginał sprawozdania pozostaje w szkole, kopję dyrekcja wydziera i przesyła corocznie przed 15 lipca do kuratorjum.

Za Ministra W. R. i O. P.: (—) *Sł. Czerwiński*, Podsekretarz Stanu.

---

[1]) Dz. Urz. K. O. S. Lw. z 1928 r., str. 565.

Zdrowie w chacie wiejskiej.

Pismo Min. Spraw Wewnętrznych z dnia 15 listopada 1928 r. Nr. Z. H. 5421/28 (okólnik Nr. 219).

Z pomocą materjalną Ministerstwa Spraw Wewnętrznych wydana została książka dra M. Kacprzaka pod tytułem: „Zdrowie w chacie wiejskiej“. Książka ta w sposób prosty i przystępny ujmuje najważniejsze zagadnienia sanitarne i zdrowotne, podając ich rozwiązanie takie, jakie jest wskazane i możliwe w warunkach życia wiejskiego.

Ze względu na wagę poruszonych w tej książce zagadnień, które stanowią wprost o kulturze narodu, jakoteż ze względu na właściwy sposób ich ujęcia, polecam, ażeby książkę tę (cena nabycia 1 zł) nabył każdy urząd starościński i każdy urząd gminny. W razie niemożności nabycia tej książki na miejscu zwrócić się należy do księgarni M. Arcta w Warszawie, Nowy Świat 35, a przy nabywaniu ponad 100 egzemplarzy można się zwracać bezpośrednio do Państwowej Szkoły Higjeny w Warszawie, Chocimska 24.

Proszę Pana Wojewodę o wydanie odpowiednich w tym celu zarządzeń, a poza tem również o poczynienie kroków, aby książka ta znalazła jak najszersze rozpowszechnienie na obszarze podległego Panu województwa.

Minister: *Sławoj Składkowski.*

Zarządzenie Kuratorjum O. S. Lw. z dnia 14 grudnia 1928 L. O—2605/28.

Podając do wiadomości powyższy okólnik Min. Spr. Wewn., przesłany Kuratorjum O. S. Lw. w odpisie pismem Urzędu Wojewódzkiego Lwowskiego z dnia 28 listopada 1928 r. L. Z. P. 5781/28, zalecam zakupienie tego dziełka do bibljotek szkolnych.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Ign. Pytlakowski* wr.

My młodzi.

Państwowe seminarjum nauczycielskie męskie im. Wł. Dzieduszyckiego w Sokalu wydaje już rok trzeci czasopismo dla młodzieży seminarjalnej. W ostatnim zeszycie za miesiąc grudzień 1928 r. i zarazem styczeń 1929 r. zamieszczone są artykuły następujące:

Życzenia noworoczne, W Noc Narodzenia Pana, Wspomnienie z dziecinnych lat, Sen o koronie, Wakacyjna wędrówka, Hejże na Howerlę! Z naszego życia, Kronika.

Wszystkie artykuły są opracowane przez młodzież seminarjalną pod kierunkiem opiekuna P. Ignacego Stankiewicza, naucz. seminarjum.

Walka z pożarem.

Kuratorjum zwraca uwagę Dyrekcjom zakładów kształcenia nauczycieli na miesięcznik pod powyższym tytułem .Czasopismo to, poświęcone sprawom społecznym i obrony przeciwpożarowej, nadaje się bardzo dla czytelń uczniowskich, istniejących w wielu państwowych i prywatnych seminarjach i kursach nauczycielskich.

Prenumerata dla zakładów naukowych jest zniżoną, i wynosi 10 złotych rocznie. Adres redakcji i administracji: Lwów, ul. Piekarska 26.

Rozporządzenie w przedmiocie sadzenia i utrzymywania drzew na drogach publicznych.

Okólnik Ministerstwa Robót Publicznych, Departament 4 (drogowy), z dnia 19 lutego 1929 r. L. dz. XI.—420.

Drukarnia Państwowa w Warszawie zobowiązała się wydrukować i przechowywać u siebie broszurę p. t. „Rozporządzenie w przedmiocie sadzenia i utrzymywania drzew na drogach publicznych" i sprzedawać ją zainteresowanym urzędom i instytucjom po cenie 20 groszy bez kosztów przesyłki. Z zamówieniami na broszurę należy się zwracać bezpośrednio do drukarni. Uprasza się o powyższem zawiadomić kierownictwa wszystkich szkół powszechnych ze względu na okólnik Ministerstwa Wyzn. Rel i Ośw. Publicznego z 17. IV. 1923 r. Nr. 5455/III w sprawie święta sadzenia drzew.

Naczelnik Wydziału: podpis nieczytelny.

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. z dnia 27 lutego 1929 r. Nr. I—7482/29.

Radom Szkolnym Powiatowym udziela się do wiadomości.

Naczelnik Wydziału: *K. Kwieciński* wr.

Scalanie gruntów.

Nr. I—39307/28. Ukazała się w druku nakładem autora w cenie 40 groszy broszura p. t.: „Scalanie gruntów", napisana przez p. Wiktora Krzyżanowskiego, prezesa Okręgowego Urzędu Ziemskiego w Tarnopolu.

Powyższą broszurę Kuratorjum poleca uwadze Nauczycielstwa, Rad Szkolnych Powiatowych i Miejscowych.

Słownik obrazowy języka francuskiego.

L. O—49/29. Księgarnia Larousse w Paryżu (Oddział we Wiedniu IV. Favoritenstrasse 7) wydała „Vocabulaire par l'image de la langue francaise" przez Pinloche'a. Słownik zawiera 6.000 ilustracyj. Cena 35 fr.

Wydawnictwa Państw. Wydawnictwa Książek Szkolnych.
(ul. Kurkowa L. 21).

Ministerstwo zaliczyło zarządzeniem z dnia 4 stycznia 1929 r. Nr. II—18572/28 niżej wymienione wydawnictwo w poczet dozwolonych i ustaliło dla niego kwalifikację następującą:

Dembowski Jan, Szkice biologiczne. Lwów, Nkł. Państw. Wydawn. Książek Szkolnych. 1928. — książka pomocnicza dozwolona dla uczniów klas wyższych szkół średnich oraz dla nauczycieli.

Ministerstwo zatwierdziło zarządzeniem z dnia 18 stycznia 1929 r. Nr. II—1546/29 niżej wymienione wydawnictwo i ustaliło dla niego kwalifikację następującą:

Duszyńska J. i Witwicki T. „Historja Polski dla III kl. szkół powszechnych". Podręcznik dla nauczyciela. Lwów, Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych 1928. — książka pomocnicza dla nauczycieli III-ej klasy szkół powszechnych.

Genesis Seifer Brejszit.

L. I. K. N.—488/29. Ministerstwo zaliczyło zarządzeniem z dnia 11 stycznia 1929 r. Nr. II—1372/29 niżej wymienione wydawnictwo w poczet dozwolonych i ustaliło dla niego kwalifikację następującą:

König Bernard, Genesis Seifer B'rejszit czyli Pierwsza księga biblji, Lwów, 1927. Nkł. autora. Podręcznik do nauki religji mojżeszowej dozwolony dla uczniów szkół powszechnych.

Konkursy.

Konkursy na posady nauczycielskie w szkołach powszechnych.

W powiecie brzeżańskim:

Posady kierowników szkół: 1) Dubszcze, Szkoła 2-kl., jęz. wykł. utrakwist. 2) Dryszczów, Szkoła 2-kl., jęz. wykł. utrakwist. 3) Glinna, Szkoła 2-kl., jęz. wykł. utrakwist. 4) Hinowice, Szkoła 2-kl., jęz. wykł. utrakwist. 5) Kozówka, Szkoła 2-kl., jęz. wykł. utrakwist. 6) Liliatyn, Szkoła 2-kl., jęz. wykł. polski. 7) Potoczany, Szkoła 2-kl., jęz. wykł. utrakwist. 8) Płotycza. Szkoła 2-kl., jęz. wykł. ruski. 9) Poruczyn, Szkoła 2-kl., jęz. wykł. utrakwist. 10) Płaucza W., Szkoła 2-kl., jęz. wykł. utrakwist. 11) Rohaczyn M., Szkoła 2-kl., jęz. wykł. polski. 12) Rekszyn, Szkoła 2-kl., jęz. wykł. utrakwist. 13) Koniuchy Kąt., Szkoła 3-kl., jęz. wykł. ruski. 14) Mieczyszczów, Szkoła 3-kl., jęz. wykł. polski. 15) Rybniki, Szkoła 3-kl., jęz. wykł. utrakw. 16) Wierzbów, Szkoła 4-kl., jęz. wykł. utrakwist. 17) Płaucza Wiel., Szkoła 2-kl., jęz. wykł. polski. 18) Potok, Szkoła 2-kl., jęz. wykł. polski. 19) Rohaczyn Wieś. Szkoła 2-kl., jęz. wykł. utrakwist. 20) Teofipólka, 2-kl., jęz. wykł. polski. 21) Kalne, Szkoła 3-kl., jęz. wykł. utrakwist. 22) Trościaniec, Szkoła 3-kl., jęz. wykł. ruski. 23) Urman, Szkoła 3-kl., jęz. wykł. utrakwist.

W powiecie doliniańskim:

1. Posada nauczyciela kierującego 2-kl. szkoły w Kalnej. Język wykładowy ruski, szkoła posiada budynek murowany o jednej sali, druga sala wynajęta, mieszkanie służbowe o 3 ubikacjach. Oddalenie od miasta powiatowego $8^1/_2$ km.

2. Posada kierownika szkoły 4-kl. w Broszniowie, osada fabryczna Język wykładowy polski, mieszkanie służbowe w budynku szkolnym.

W powiecie gródeckim:

Posada nauczyciela kierującego 2-kl. szkoły w Leśniowicach. Język wykładowy polsko-ruski. Budynek własny, 1 sala, mieszkanie służbowe składa się z 2 pokoi i kuchni, szkoła ma ogród i $1^3/_4$ morga pola.

W powiecie kołomyjskim:

Posada nauczyciela kierującego 2-klasowej szkoły powszechnej z polskim językiem nauczania w Ceniawie. Mieszkania służbowego niema, ogród przy szkole o powierzchni 94 a, 25 m².

W powiecie lwowskim:

Posada kierownika 2-klasowej szkoły powszechnej w Basiówce. Mieszkanie służbowe składa się z 2 pokoi i kuchni (Konkurs po raz drugi).

W powiecie nadwórniańskim:

Unieważnia się konkurs na posadę nauczyciela samoistnego w 1-kl. szkole z polskim językiem nauczania w Brzezinie, gm. Kamienna, oraz konkurs na posadę nauczyciela samoistnego w 1-kl. szkole z ruskim językiem nauczania w Jamnej, ogłoszone w Dz. Urz. K. O. S. Lw. Nr. 1 ex 1929.

W powiecie rohatyńskim:

Posada kierownika (czki) 3-kl. szkoły powsz. z językiem wykładowym polsko-ruskim w Martynowie Nowym (Konkurs po raz drugi).

W powiecie sokalskim:

1) Posada kierownika 5-kl. szkoły mięszanej w Sielcu Bełzkim. Język nauczania polsko-ruski, mieszkanie służbowe (3 pokoje) i grunt (0.6 ha). Kandydaci z egzaminem wydziałowym lub wyższym kursem naucz. mają pierwszeństwo.

2) Posada kierownika 2-kl. szkoły powszechnej w Steniatynie. Język nauczania polsko-ruski, mieszkanie służbowe (3 pokoje), grunt szkolny (3.6 ha).

W powiecie rzeszowskim:

Stanowisko kierowników (czek):

1) W 2-klasowej szkole powszechnej w Stobiernej. Mieszkanie służbowe w budynku szkolnym, ogród 698 m² i pole orne 1½ morga.

2) W 2-klasowej w Stykowie. Przy szkole mieszkanie służbowe i ogród o powierzchni 20 ar.

3) W 2-klasowej w Białce. Mieszkanie służbowe w budynku szkolnym i ogród o obszarze 15 ar.

4) W 4-klasowej w Boguchwale. Budynek piątrowy z mieszkaniem służbowem i ogrodem o powierzchni 2616 m². Stacja kolejowa w miejscu.

5) W 3-klasowej w Dylągówce. Mieszkanie w szkole, ogród o powierzchni 3870 m² i grunt o obszarze 1444 m² (Konkurs ponowny).

6) W 4-klasowej w Lecce. Budynek piątrowy z mieszkaniem służbowem, ogrodem o przestrzeni 1075 m².

7) W 2-klasowej im. kr. Władysława Jagiełły w Łukawcu. Mieszkanie służbowe w budynku, ogród o powierzchni 4448 m².

8) W 5-klasowej im. kr. Władysława Jagiełły w Niechobrzu. Budynek piątrowy. Mieszkanie służbowe w budynku, ogród o powierzchni 5560 m².

9) W 2-klasowej w Nowej Wsi. Do tej posady przywiązane jest mieszkanie służbowe i ogród o obszarze 1000 m².

11) W 4-klasowej w Straszydlu. Mieszkanie w budynku szkolnym, ogród o powierzchni 2393 m² i pole orne o powierzchni 3785 m².

12) W 3-klasowej w Woli Rafałowskiej. Mieszkanie służbowe w budynku i ogród o obszarze 1163 m² i pole orne o powierzchni 10538 m².

W powiecie t a r n o b r z e s k i m:

Stanowisko kierowników szkół 2-klasowych:

a) w Dąbrowie Rzeczyckiej. Jest mieszkanie służbowe, 40 km od miasta powiat., 2 km od stacji kolejowej.

b) Sielcu. Jest mieszkanie służbowe, pole, 7 km od miasta powiatowego, 4 km od stacji kolejowej.

c) Woli Rzeczyckiej. Jest mieszkanie służbowe, pole, 34 km od miasta powiatowego, 15 km od stacji kolejowej.

W powiecie t ł u m a c k i m:

Unieważnia się konkursy na posady nauczycieli samoistnych w 1-klasowych szkołach oraz na posady nauczycieli podwładnych, ogłoszone w Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. Nr. 4 z r. 1928.

W powiecie t u r c z a ń s k i m:

Unieważnia się konkurs na posadę nauczyciela samoistnego w 1-kl. szkole powszechnej w Boryni — Kolonji, ogłoszony w Nr. 2 Dz. Urz. Kur. O. S. Lw.

W powiecie ż ó ł k i e w s k i m:

Posada kierownika 7-klasowej szkoły powszchnej w Żółtańcach. Język nauczania polski i ruski. Dwa budynki murowane własne, mieszkanie służbowe, ogród i pole. Pierwszeństwo będą mieli kandydaci z egzaminem wyższego kursu nauczycielskiego.

W powiecie ż y d a c z o w s k i m:

1) Posada kierownika 5-kl. szkoły w Hnizdyczowie.

2) Posada kierownika 2-kl. szkoły w Międzyrzeczu.

Szczegóły co do materjalnych korzyści, przywiązanych do tych posad, ogłoszone są w szematyźmie z r. 1926.

Podania o posady objęte powyższym konkursem należy wnosić drogą służbową w terminie do końca maja 1929 r.

Ogłoszenia.

Zjazd nauczycieli geografji.

Kuratorjum podaje do wiadomości nauczycieli szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych, szkół powszechnych i seminarjów nauczycielskich, że w dniach 19, 20 i 21 maja b. r. odbędzie się w Poznaniu (ul. Wjazdowa 3) IV Ogólnopolski Zjazd nauczycieli geografji.

Tymczasowy program Zjazdu jest następujący:

19 maj rano:

1) Otwarcie i powitanie Zjazdu.

2) Odczyty ogólne na temat: Przygotowanie nauczycieli geografji do zawodu.

3) Odczyty profesorów Uniwersytetu Poznańskiego o morfologji, klimatologji, świecie roślinnym i zwierzęcym, etnografji, prehistorji i geografji gospodarczej Wielkopolski.

20 maj rano:

1) Odczyty ogólne na temat: Nauczanie geografji a szkoła pracy.

2) Obrady w sekcjach: szkoły powszechnej, seminarjum nauczycielskiego, szkół średnich ogólnokształcących i szkół zawodowych nad programami nauczania geografji.

Wieczorem: Walne Zebranie Zrzeszenia Polskich Nauczycieli Geografji.

21 maj rano:

1) Wzorowe lekcje i wycieczki szkolne.

2) Zakończenie obrad i uchwalenie wniosków.

Lwów, dnia 8 marca 1929 r. Nr. O—368/29.

P. o. Naczelnika Wydziału: *Dr. M. Mendys*, wr.

Porady w sprawie kursów dla dorosłych.

Komisja Społeczno-Oświatowa Związku Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych we Lwowie, ulica Hetmańska, Gmach Skarbka brama 5, piętro I, telefon 44-35, udziela porad w sprawie prowadzenia kursów i szkół dla dorosłych, organizuje kursy instruktorskie, wysyła instruktorów na prowincję, zaopatruje w podręczniki metodyczne, dydaktyczne, programy, oraz druki potrzebne do prowadzenia kursów.

Pośredniczy w nawiązywaniu kontaktu z instytucjami o charakterze społeczno-oświatowym i kulturalnym.

Biuro czynne codziennie od 18—19, w niedzielę i święta od 10—12.

Na odpowiedź załączyć znaczek pocztowy.

Sąd Powiatowy Miejski i Sąd Powiatowy Zamiejski we Lwowie.

Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 103, poz. 930) zniesione zostały sądy powiatowe sekcja I. sekcja II, sekcja III we Lwowie, a utworzone dwa sądy powiatowe: Sąd Powiatowy Miejski we Lwowie i Sąd Powiatowy Zamiejski we Lwowie.

Do właściwości terytorjalnej Sądu Powiatowego Miejskiego we Lwowie włączono obszar m. Lwowa, do właściwości terytorjalnej Sądu Powiatowego Zamiejskiego we Lwowie cały okrąg należący dotychczas do właściwości terytorjalnej Sądu Powiatowego S. II we Lwowie.

Zniesienie Sądu Powiatowego w Nowemsiole.

Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 listopada 1928 r. Dz. U. R. P. Nr. 99, poz. 891, zniesiony został Sąd Powiatowy w Nowemsiole. w powiecie zbaraskim, w okręgu Sądu Okręgowego w Tarnopolu.

Dotyczące gminy włączono do Sądu Powiatowego w Zbarażu.

Państwowe Zakłady Umundurowania.

Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 28 grudnia 1928 r. Nr. O. Prez. 8102/28

Nr. O—18/29. Rada Ministrów rozporządzeniem z dnia 19 marca r. b powołała do życia przedsiębiorstwo państwowe skomercjalizowane pod nazwą: „Państwowe Zakłady Umundurowania w Warszawie“, mające na celu wyrób i sprzedaż gotowych przedmiotów umundurowania i oporządzenia, oraz kompletów wykrojów tych przedmiotów na potrzeby armji i instytucyj państwowych.

Podając powyższe do wiadomości, zarządzam, by w myśl uchwały Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów, powziętej na posiedzeniu w dniu 9 sierpnia 1923 r. wszystkie władze, urzędy i instytucje podległe Ministerstwu W. R. i O. P. pokrywały swe zapotrzebowanie przedewszystkiem w tem przedsiębiorstwie państwowem.

Dyrekcja Państwowych Zakładów Umundurowania mieści się obecnie w gmachu Ministerstwa Spraw Wojskowych w Warszawie, ul. Nowowiejska Nr. 5, pokój Nr. 130.

Za Podsekretarza Stanu: *W. Żłobicki* wr. Dyrektor Departamentu.

Ofiarność.

P. Dr. S. Sosnowski, adwokat i przewodniczący Rady Szkolnej Miejscowej w Dynowie, ofiarował z okazji 10-letniej rocznicy odzyskania niepodległości Państwa Polskiego 400 zł na odzież dla ubogiej dziatwy 7-kl. szkoły powszechnej w Dynowie.

Uczniowie wykluczeni.

Rozp. Kuratorjum O. S. Lw. z dnia 27 grudnia 1928. Nr. II—19287/28.

Wyklucza się ze wszystkich szkół średnich ogólno-kształcących i seminarjów tudzież kursów nauczycielskich państwowych i prywatnych w okręgu szkolnym lwowskim Włodzimierza Larędowicza, który w roku szkolnym 1927/28 był uczniem klasy VIII państwowego gimnazjum w Leżajsku.

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. z dnia 12 lutego 1929 r. Nr. III—725/29. do dyrekcyj wszystkich państwowych i prywatnych szkół średnich ogólno-kształcących, zawodowych i seminarjów nauczycielskich w województwie stanisławowskiem.

Kuratorjum O. S. Lw. zabrania przyjąć do tamtejszej szkoły bez poprzedniego zezwolenia Kuratorjum ucznia 2 klasy Szkoły Handlowej Towarzystwa Szkoły Handlowej Wilhelma Czerwińskiego.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Ign. Pytlakowski* wr.

Rozp. Kur. O. S. Lw. z dnia 22 lutego 1929 r. Nr. II—2561/29.

Wyklucza się uczniów kl. VIII. Państwowego Gimnazjum z r. j. n. we Lwowie: Włodzimierza Chamułę, Włodzimierza Szechowicza i Aleksandra Żyznewskiego ze wszystkich szkół średnich i seminarjów nauczycielskich okręgu szkol. lwowskiego za rażące przekroczenie przepisów szkolnych.

Komisja Dyscyplinarna dla Urzędników przy Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego.

Rozp. Min. W. R. i O. P. z dnia 13 grudnia 1928 r. Nr. O. Prez. 7750/28.

Nr. O-2754/28. Na zasadzie art. 2 ust. z dnia 17 lutego 1922 o organizacji władz dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko funkcjonarjuszom państwowym (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 165) ustanawiam na dalszy okres trzyletni t. j. od dnia 1 stycznia 1929 do dnia 31 grudnia 1931 Komisję Dyscyplinarną dla Urzędników od XII do VII stopnia służbowego włącznie i funkcjonarjuszów niższych Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego, oraz urzędów i szkół podległych Kuratorjum w następującym składzie:

przewodniczący: p. Ludwik Matkowski, radca Kuratorjum,

zastępca przewodniczącego: p. Stefan Kokurewicz, radca Kurat.

Członkowie: 1) p. Bartłomiej Chmielnicki, adjunkt, 2) p. Stefan Dańcewicz, wizytator szkół, 3) p. Edward Koreleski, radca Kuratorjum 4) p. Szczepan Korol, woźny, 5) p. Kazimierz Kwieciński, naczelnik wydziału, 6) p. Seweryn Lehnert, radca, 7) p. Grzegorz Mazur, referendarz, 8) p. Stanisław Pająk, wizytator szkół, 9) p. Mieczysław Piątkowski, wizytator szkół, 10) p. Zdzisław Sabiński, urzędnik VIII st. sł., 11) p. Michał Sałyk, woźny, 12) p. Jan Skurski, asesor, 13) p. dr. Kazimierz Sośnicki naczelnik wydziału, 14) p. Wiktor Wehrn, asesor, 15) p. Stanisław Wojnarowicz, adjunkt, 16) p. dr. Karol Zagajewski, p. o. naczelnika wydziału 17) p. Maciej Kuchciak, zastępca inspektora szkolnego we Lwowie, 18) p Michał Kulczycki, zastępca inspektora szkolnego we Lwowie.

Podsekretarz Stanu: *Sl. Czerwiński*, wr.

Komisja Egzaminacyjna dla kandydatów na stanowiska III kateg.

Rozp. Kuratorjum O. S. Lw. z dnia 20 grudnia 1928 r. Nr. O—2731/28.

Na podstawie § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 maja 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 60, poz. 424) ustanowiłem przy Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego na okres dwuletni t. j. od dnia 1 stycznia 1929 r. do dnia 31 grudnia 1930 r. zarządzeniem z dnia 20 grudnia 1928 r. Nr. O. 2731/28 Komisję Egzaminacyjną dla kandydatów na stanowiska III kategorji w państwowej służbie administracyjnej w następującym składzie: przewodniczącym p. Stefan Kokurewicz, radca Kuratorjum, zastępca przewodniczącego p. Ludwik Matkowski, radca Kuratorjum, komisarze egzaminacyjni: p. Marjan Galasiewicz, referendarz, p. Edward Korelewski, radca Kuratorjum, p. Kazimierz Kwieciński, naczelnik wydziału, p. Antoni Sajewicz, referendarz i p. Jan Skurski, asesor.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Ign. Pytlakowski* wr.

Komisja egzaminacyjna dla egzaminów uproszczonych z religji mojżeszowej.

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 11, poz. 190 z r. 1928).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zarządzeniem z dnia 21 sierpnia 1928 r. Nr. II. P. 12067/28 mianował na okres do końca czerwca 1929 r. Komisję Egzaminacyjną we Lwowie dla egzaminów upro-

szczonych z religji mojżeszowej, na nauczycieli szkół średnich ogólno-kształcących i seminarjów nauczycielskich w składzie następującym: Prof. dr. Mojżesz Allerhand — jako przewodniczący i dr. Rafał Landau — jako wice przewodniczący oraz jako egzaminatorzy: dr. Lewi Freund, dr. Majer Geyer, dr. Samuel Guttman, dr. Ozjasz Thon.

Wizytator religji rzymsko-katol. w Przemyślu.

L. II—1198/29. Kuratorjum zawiadamia, że ks. biskup przemyski zamianował wizytatorem religji rzymsko-katolickiej w szkołach w Przemyślu ks. dra Wojciecha Tomakę w miejsce zmarłego śp. ks. Władysława Sarny.

Zniżki kolejowe dla wycieczek nauczycielskich.

Pismo Min. Spraw Zagranicznych z dnia 4 stycznia 1929 r. Nr. P. VI 14373/28.

Nr. O. 67/29 (Minist. W. R. i O. P. z dn. 8 stycznia 1929 r. Nr. I Prez. 96/29). W odpowiedzi na pismo Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego OPrez. 7585/28 z dnia 6-go grudnia Ministerstwo Spraw Zagranicznych komunikuje, że naukowe wycieczki nauczycielskie, przejeżdżające tranzytem przez terytorjum Czechosłowacji, mogą być zaliczone do kategorji wycieczek szkolnych, wymienionych w piśmie Ministerstwa Nr. PVI/12105 ex 28 z dnia 10 listopada 1928 roku *), to znaczy, iż korzystają z 33% zniżki kolejowej.

Za Ministra: *Konrad Libicki* wr., Naczelnik Wydziału Prasowego.

Wyświetlanie filmów propagandowych na rzecz budowy domów dla ociemniałych inwalidów wojennych.

Okólnik Ministerstwa WR. i OP. z dnia 11 lutego 1929. Nr. I. Prez. 924/29.

Zaświadczenie.

Ministerstwo W. R. i O. P., uznając cele Komitetu Budowy Domów dla Ociemniałych Inwalidów Wojennych (Warszawa, Marszałkowska Nr. 74), uważa za pożądane udzielenie pomocy p. Wacławowi Pietrzykowskiemu, kierownikowi kina objazdowego N. 5 wspomnianego Komitetu, który zgłosi się w kuratorjum w sprawie wyświetlania dla młodzieży szkolnej filmów propagandowych jak: Potęga Polski, Szkoła rycerskiego rzemiosła, Od Komendanta do Marszałka, Wilno i t. d.

Przedstawienia mogą się odbywać w godzinach przedpołudniowych. Cena biletów nie może przekraczać 50 groszy.

Powyższe zaświadczenie otrzymuje p. Pietrzykowski, celem przedstawienia go w kuratorjach okręgów szkolnych i w inspektoratach szkolnych (radach szkolnych powiatowych).

P. o. Dyrektora Departamentu: *Wł. Kiliński*, ppłk. dypl.

Podaję do wiadomości z prośbą o zawiadomienie o zamierzonych przestawieniach filmowych inspektoratów (rad szkolnych powiatowych) i kierownictw szkół.

---

*) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1928 r., str. 567.

Równocześnie zawiadamiam, że z podobnem zaświadczeniem (z dnia 1 lutego b. r. Nr. I. Prez. 745/29) zgłaszać się będą delegaci „Znicza“ zrzeszenia ociemniałych inwalidów wojennych Rzeczypospolitej Polskiej (Warszawa, ul. Rymarska 16) Karol Seligman, Henryk Józef Wittlin.

Zechcą Panowie Kuratorzy delegatom tym odmówić swej pomocy w urządzaniu przedstawień oraz zawiadomić o tem inspektoraty szkolne i kierownictwa szkół.

P. o. Dyrektora Departamentu: *W. Kiliński* wr.

Zarządzenie Kuratorjum O. S. Lw. z dnia 18 lutego 1929 r. Nr. I—6059/29.

Udziela się Radom Szkolnym Powiatowym i Kierownictwom Szkół Powszechnych do wiadomości i zastosowania się.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Ign. Pytlakowski* wr.

Statut Organizacyjny Ministerstwa W. R. i O. P.

Wyciąg.

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 11 z 1928 r., poz. 178).

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego dzieli się na sześć departamentów; 1) ogólny, 2) szkolnictwa ogólno-kształcącego 3) szkolnictwa zawodowego, 4) nauki i szkół wyższych, 5) sztuki i 6) wyznań religijnych.

Nadto Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego podlega niewłączony do żadnego departamentu Wydział Archiwów Państwowych.

Na czele jednego z departamentów stoi podsekretarz stanu, na czele innych departamentów stoją dyrektorowie departamentów.

Departament Ogólny (D. I) dzieli się na sześć wydziałów: 1) prezydjalny (I. Prez.), 2) prawny (I. Praw.), 3) budżetowo-rachunkowy (I. R.). 4) budownictwa szkolnego (I. B.), 5) wychowania fizycznego i higjeny szkolnej (I. W. F.), i 6) sprawozdawczy (I. S.).

Departament Szkolnictwa Ogólno-kształcącego (D. II.) dzieli się na pięć wydziałów: 1) szkół powszechnych (II. P.), 2) szkół średnich (II. Śr.). 3) kształcenia nauczycieli (II K. N.), 4) organizacyjno-programowy (II. Org.) i 5) oświaty pozaszkolnej (II. O. P.).

Departament Szkolnictwa Zawodowego (D. III.) dzieli się na trzy wydziały: 1) kształcenia technicznego (III. T.), 2) dokształcania zawodowego i szkół handlowych (III. D.) i 3) kształcenia i dokształcania zawodowego kobiet (III. Ż.).

Departament Nauki i Szkół Wyższych (D. IV.) dzieli się na dwa wydziały: 1) nauki (IV. N.) i 2) szkół wyższych (IV. S. W.).

Departament Sztuki (D. V.) dzieli się na dwa wydziały: 1) sztuk plastycznych i zabytków (V. P. Z.) i 2) literatury, muzyki i teatrów (V. L. M. T.).

Departament Wyznań Religijnych (D. VI.) dzieli się na trzy wydziały: 1) wyznania rzymsko-katolickiego (VI. R. K.), 2) wyznań chrześcijańskich niekatolickich (VI. N. K.) i 3) wyznań niechrześcijańskich (VI. N. Ch.).

Wydział Archiwów Państwowych: Arch.

Dwutygodniowy kurs dla wychowawczyń przedszkoli we Lwowie.

Z inicjatywy Dyrekcji Państwowego Seminarjum Ochroniarskiego im. Stanisława Jachowicza odbył się we Lwowie dwutygodniowy kurs dla wychowawczyń przedszkoli. Kurs trwał od 10-go do 24-go stycznia r. b.

Zgłosiło się na kurs ze Lwowa		27 osób,
z okręgu szkolnego lwowskiego poza Lwowem		57 osób,
z okręgu szkolnego krakowskiego		8 osób,
	razem	92 osoby.

Ochroniarki lwowskie uczęszczały tylko na zajęcia popołudniowe.

Podczas kursu przez 12 dni odbywały się zajęcia wzorowe z dziećmi w przedszkolach lwowskich, mianowicie przy państwowem seminarjum ochroniarskiem, przy szkołach powszechnych św. Marcina, E. Orzeszkowej, św. Antoniego, w ochronie miejskiej im. Neumanna oraz w ochronie na Snopkowie.

Wykłady teoretyczne popołudniowe odbywały się od godz. 3 do 7, względnie do 8-ej. Program tych wykładów objął kwestje następujące:

S. Barbara Żulińska — wykł. 4. Wychowanie społeczne w przedszkolu. Metodyka pogadanek religijnych. Program zajęć w ochronie nowoczesnej.

P. Marja Germanówna — wykł. 2. Czystość i porządek w ochronach. Przybory do zabaw. Program zajęć gimnastycznych.

Dr. Janina Stankiewiczówna — wykł. 10. Nauka wymowy: opis narządu mowy, zasady poprawnego wymawania dźwięków łącznie z ruchami artykulacyjnemi; połączenia głosek; upodobnienia dźwiękowe śródwyrazowe i międzywyrazowe. Rodzaje upodobnień. Stosunek wyrazu wymawianego do graficznego. Warunki wyraźnego wymawiania. Prawidłowe oddychanie. Przystankowanie. Rodzaje i role ruchów pisarskich wobec treści mówionej. Logiczne akcentowanie. Rozczłonkowanie akcentacyjne mówionej treści. Umiejętne stosowanie barwy dźwięku do wygłoszonej treści. Rzut oka na główne kierunki w literaturze dziecięcej.

PP. Czaporowska Helena i Srokówna Kazimiera — godz. 24. Ilustracja bajek. Uproszczony sposób rysowania zwierząt, drzew i tła oraz ludzi.

Dr. Fritz — godz. 4. Badanie dzieci zgłoszonych do ochron. sposób oględzin. Konieczność współpracy z matką, wpływ na poprawę stosunków domowych. Zdjęcia higjeniczne dla dzieci. Rozpoznawanie wysypek u dzieci i chorób zakaźnych. Pozycje przy pracy i wypoczynku. Higjena sali i urządzenie apteczki podręcznej. Poradnia dla dzieci. Wpływ lamp kwarcowych i szyb kwarcowych. Higjeniczne odżywianie dzieci.

P. Lazarowiczówna — godz. 2. O dzieciach nadających się i nienadających się do ochron oraz o sposobie zajęcia dzieci pracą dla drugich.

P. M. Huthówna — godz. 10. Nauka śpiewu: czytanie nut, ćwiczenia rytmiczne. Zaznaczanie wysokości tonów przy pomocy kresek na tablicy kartonowych kolorowych pasków, odpowiedniego wzniesienia obu rąk lub tylko ruchu pięciu palców jednej ręki.

P. Jadwiga Wondrauszowa — godz. 12. Marsze rytmiczne w takcie 2, 3, 4-miarowym z wyklaskiwaniem tempa i zmianą akcentu. Taktowanie na 2, 3 i 4. Marsze ze zmianą dynamiki taktów i zmianą tonacji — majorowa i minorowa. Ćwiczenia słuchowe: orjentacje w zmianach rytmu. Pląsy kombinowane z poznanych ruchów i tempa przystosowane do poziomu dziatwy w przedszkolach.

Sprostowanie.

W okólniku Kuratorjum O. S. Lw. z dnia 26 lutego 1929 r. Nr. I-7804/29 w sprawie praktycznego egzaminu na nauczyciela szkół powszechnych, ogłoszonym na str. 132 Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1929 r., ustęp 5 zgóry, punkt 3, zamiast słowa „chwalebnej“ pracy winno być „dwuletniej“ pracy.

Nakładem Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego.

Odbito w drukarni i litografji Piller-Neumanna we Lwowie, ul. Łyczakowska 3.